

AMIGOWIEC

5/1992

Pismo użytkowników komputerów AMIGA

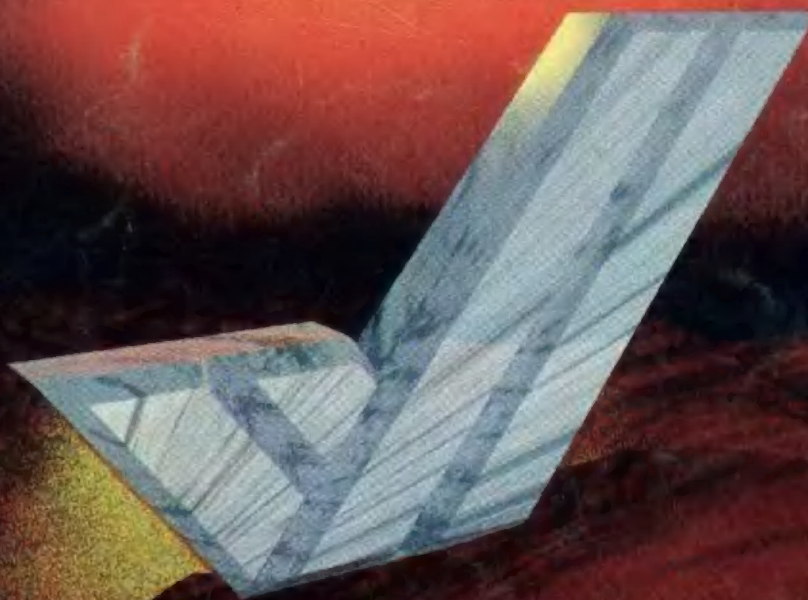
cena 10.000 zł.

AMIGA-BERLIN'92

SCULPT 4D

GVP HARD DISK

Gadgets i Requestery w C

X-COPY

AMIGOWIEC

maj 1992

cena 10 000 zł

Redaktor naczelny

Tomasz Kokoszczyński

Z-ca redaktora naczelnego

Ryszard Kowalski

Kolegium redakcyjne

Dariusz Zwierzyński (grafika)

Jacek Ryó (gry)

Tomasz Flanc (Public Domain)

Wojciech Białkowski (okładka)

Łukasz Bienkowski

Tomasz Kulbacki

Krzysztof Nowicki

Krzysztof Wirszyło

Maciej Klimkiewicz

Jarosław Zachwieja

Korektor

Aldona Ossowska

Wydawca

ALFIN

Tomasz Kokoszczyński

Konto: PKO I Bydgoszcz,
9511-64839-136

ADRES REDAKCJI:

AMIGOWIEC
P-17
85-099 Bydgoszcz 23

Redakcja nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń.

I moduł reklamowy kosztuje
90 tysięcy złotych.

Ogłoszenia drobne:
Bezpłatne na blankiecie ogłosze-
niowym ze środka AMIGOWCA.
Tam szukaj szczegółów.

Commodore oraz AMIGA są zastrze-
żonymi znakami towarowymi firmy
Commodore Electronics Ltd.

Zmiany zmianom nierówne!

W dzisiejszym numerze kilka zmian. Zmiany te, mamy nadzieję, są naszym drob-
niutkim krokiem na przód. Obok delikatne-
go wygładzenia szaty graficznej i
zwiększenia objętości o 2 strony są i zmiany
merytoryczne. Postanowiliśmy przestać od-
dalać się od naszej szarej rzeczywistości i zacząć
pokazywać jej piękniejsze strony. W ten spo-
sób udało nam się zmieścić więcej i lepiej.
Każdy powinien znaleźć coś ciekawego. Jed-
nocześnie zrobiliśmy niechcący sumienia ze
wszystkich naszych "obiecane-cacane".
Czytaj o nim w "Naszych amigowych Stru-
chach".

Jeśli uznasz, że AMIGOWIEC jest mi-
mo wszystko coś wart to powiedz o tym
wszystkim swoim znajomym!

W AMIGOWCU znajdziesz więcej opi-
sów, więcej informacji dla przeciętnych
użytkowników AMIGA. Postanowiliśmy
zmniejszyć też objętość zajmowaną przez
kurs C. Ponieważ wielu z Was bardzo sobie
ten kurs ceni, ani trochę nie zmieniliśmy je-
go zawartości. Nasze plany idą jeszcze da-
lej. Nie tylko dążymy do tego, by
AMIGOWIEC stał się Waszym numerem 1
(to dopiero początek zmian), ale także chce-
my rozszerzyć otoczkę związaną z pismem.
W pierwszym rzędzie promujemy rodzime
oprogramowanie. Każdy ma szansę! Za
wszystkie programy zamieszczone na ami-
gowych dyskach PD autorzy otrzymują ho-
noraria. Opis tego co dziś zamieściliśmy
znajdziesz na stronach "Public Domain".

Poza tym mamy zamiar wydawać po-
zy-cje książkowe, które złożą się na "Bibliote-
kę AMIGOWCA".

Checmy również pomóc Wam w wymia-
nie sprzętu - w tym celu otworzyliśmy dar-
mowy AMI-MARKET. Każdy może
przysłać do nas tekst swojego ogłoszenia na
druceku wyjętym z AMIGOWCA. Oczywiście
za darmo! Jest to jedyna okazja, by bez
problemu, korzystnie dla obu stron, pozbyć
się starej 500-ki, czy kupić jakiś inny kawa-
łek sprzętu, bądź literatury.

Lamy AMIGOWCA czekają!

Niestety mamy też smutną wiadomość -
jesteśmy zmuszeni podnieść cenę dla pre-
numeratorów z 8 do 9 tysięcy. Cena dys-
ków PD dla prenumeratorów pozostaje
niezmieniona i wynosi nadal 20 tys!

Zegnam Was do następnego numeru.

Tomasz Kokoszczyński

SPIS TREŚCI

Różne

Depesze	2
Amiga Berlin	3
Ty też to czytasz	6
Dostali dysk	6
Pisma, pisemka maj'92	7, 8, 9

Software

Ami-Market	11
Cała prawda o X-Copy	4,5
Sculpt 4D	14, 15

Hardware

Public Domain	12, 13
---------------	--------

Gry

GVP HD Serie II	10, 11
RType ry cz. I	20
Chip's Challenge	21
Athletics	21
Atomino	21
Driving Force	21
Flight Simulator 2	21
Lotus Turbo Esprit Challenge 2	21
Mega Lo Mania	21
Robo Cod	21
Rodland	21
Turbo Outrun Europe	21
Xenon 2 Megablast	21
X-Out	21
Cheddar	21
Monty Python	21
Steve Austin	21
Pacland	21
Platoon	21
Railroad Tycoon	21
Rambo 3	21
Return of The Jedi	21
Roadblasters	21
Simcity	21

Kurs C

Gadgets i Requestery	16-19
----------------------	-------

To jest
moduł reklamowy.

Wymiary:

5,5 x 4 cm

Cena wynosi 90 000 zł

Zaprojektowanie reklamy
zbudowanej z takich modułów
kosztuje dodatkowo 20% jej ceny

Złot Commodorowców w Tychach

W dniach 23 i 24 maja odbędzie się V Ogólnopolski Złot Użytkowników Komputerów Firmy COMMODORE. Złot odbędzie się w auli szkoły ZEG-u w Tychach przy ul. Bielskiej 100 w godzinach 9.00-17.00 (dzień pierwszy) i 10.00-15.00 (dzień drugi). Organizowany jest przez F.H.U. IBEX. Cena biletu uczestnictwa (prąd, nalepka, nagrody) wynosi 50.000, zaś cena biletu wstępu (oglądanie) 10.000 zł. Będzie to też wspaniała okazja do kupienia zaległych i bieżących numerów AMIGOWCA i, mamy nadzieję, kontaktu z nami! Dojazd:

- z dworca Tychy każdym autobusem jadącym przez osiedle K lub trolejbusem nr 2 (wysiąść przy ul. Hanki Sawickiej i dojeść 400m) lub autobusem nr 82 (wysiąść pod szkołą ZEG-u).

- z dworca KATOWICE autobusem nr 36 (wysiąść pod szkołą ZEG-u) lub autobusem nr 4 (wysiąść za Komendą Policji).

Każdy kto chce wziąć udział powinien przesać imienne zgłoszenie - a w nim DRUKOWANYMI literami:

- Imię, nazwisko, adres, oraz:

- Z jakim sprzętem zamierzacie przyjechać i czy rezerwować Wam stanowisko (oczywiście + czytelny podpis). Pośpiech mile widziany. Na miejscu będzie coś dla ciała (bufet) i sprzętu (serwis komputerowy). Tanich miejsc noclegowych w chwili, gdy czytacie te słowa już chyba nie ma, ale zaaptytać nigdy nie zaszkodzi. Pytać można pisząc lub dzwoniąc: Krzysztof Grochalski, ul. W. Kubicy 5/36, 43-100 TYCHY, tel. 1 242 276 (kier. Katowice).

AMIGOWIEC

życzy wszystkim uczestnikom wielu złotych przyjemności!

Nareszcie jest!

Font Designer to program do edycji i rysowania wszelkiej maści czcionek. Jego podstawowym przeznaczeniem jest przysposobienie dowolnej czcionki do programu PageStream. Font Designerem można sobie rysować własne litery (np. na podstawie wgranego obrazka IFF), można też zmieniać litery już posiadane, że o dorysowywaniu ogonków nie wspomnę. Program niestety nie jest idealny i nie można nim w prosty sposób wladować polskich fontów Adobe (np. z Corela) - inne czcionki Adobe (bez polskich liter) ładują się bez większych problemów. Kto 'ich' tam wie dlaczego?

Kickstart dla każdego.

Na rynku pojawia się coraz więcej kickstartów 2.0 dostosowanych do starszych

wersji AMIG, jak 500/1000 czy 2000. Ostatnio firma PWH wypuściła na rynek adapter (płytkę) do takiego Kickstartu wstawianą w port rozszerzenia Amigi 500/1000 oraz inną, wewnętrzną płytkę dla Amigi 2000. Po zamontowaniu wystarczy przełączyć i już mamy wersję 2.0. Cena takiego urządzenia waha się w granicach kilkudziesięciu marek (raczej bliżej 100). Pamiętajcie jednak, że gdy zajmiecie port rozszerzenia nie możecie do niego doczepić ani twardego dysku, ani Action Replaya! Są twarde dyski umożliwiające i jedno i drugie i trzecie. Patrz firma GOLEM.

Narysujecie MTV i czeka Cię nagroda!

Firma AMIGA S.C. (Stodoła) Joe Steroid oraz redakcja czasopisma "Grill" (redagowane i wydawane przez pana Zbigniewa Holdysa) ogłosili konkurs na animację znaczka MTV. Oczywiście animacja ma zostać wykonana na Amidze. Poza tym nie ma żadnych ograniczeń - zarówno jeśli chodzi o program, na którym będzie tworzona, jak i długość jej trwania. Liczy się własny pomysł - animacje będą oceniane w różnej klasie sprzętu i nikt nie będzie poszkodowany. Termin był jakiś krótki, ponieważ upłynął 15 maja. Na zwycięzcę czeka jakiś kawałek sprzętu, zaś 10 najlepszych prac zostanie przekazanych do MTV i tam rozstrzygną się ich dalsze losy.

Adres pod który należy wysłać animacje (dyski):

Grill oraz AMIGA S.C., Warszawa
ul. Batorego 10, tel. 25-60-31 w.35

Co nowego w świecie Public Domain!

Prawie na całym świecie istnieją ludzie, którzy zajmują się pisaniem programów komputerowych. Wśród nich są również tacy, którzy robią to nie dla pieniędzy, ale dla własnej satysfakcji i własnych potrzeb. Prawdopodobnie, programy napisane przez tych ludzi, nigdy nie ujrzą światła dziennego, gdyby nie... Ludzie zajmujący się gromadzeniem i rozpowszechnianiem programów Public Domain. Cała "zabawa" trwa już od dobrych kilku lat, a niektóre biblioteki programów liczą przeszło 10.000 pozycji. Wśród nich są, oczywiście, programy słabe i przeciętne, ale od

czasu do czasu można doszukać się prawdziwych skarbów, które zasługują na coś więcej niż oklaski i uznanie. Przedstawmy niektóre z nich (obok nazwy - dysk PD, na którym można znaleźć dany program).

Converters (17 Bit Disk 1221) Jest to zestaw programów służących do konwersji grafiki. Jeżeli chcecie przenieść na Amigę obrazki z innego komputera, pomoże Ci w tym 17 Bit Disk. W zestawie znajdują się programy, które umożliwiają przeprowadzenie konwersji grafiki z takich komputerów jak: Atari ST, IBM PC, Mac i C-64.

IBEM (Office Choice PD) Emulator IBM-a PC na dysku Public Domain. Czy można w to uwierzyć? Tak, ponieważ IBEM jest całkowicie programowym emulatorem komputera IBM XT, który pozwala uruchomić na Amidze takie programy, jak WordStar czy dBase. Ale na tym nie koniec! Program pracuje w multitaskingu, co jak się już zapewne domyślicie, umożliwia uruchomienie jednocześnie oprogramowania amigowskiego i ibmowskiego. Jednak nie radzę wykonywać tego bez karty turbo, gdyż efekt jest co najmniej żałosny.

The Wall Demo (AmigaNuts 1027) Jest to największe i chyba najwspanialsze demo jakie powstało na Amigę. Oparto na filmie i muzyce zespołu Pink Floyd. Całość zajmuje 6 (słownie: sześć) dyskietek!!! To już nie jest MEGA, to GIGADEMO! Zostało stworzone przez **Split Dimension**, a prace nad nim trwały dziewięć miesięcy. Warto jednak było poczekać, gdyż urodziło się coś pięknego. Demo działa na Amidze z 1 Mb pamięci. Trzeba jednak wykazać się dosyć dużą dozą zręczności przy zmianianiu dyskietek... A teraz kilka informacji typowo technicznych: 330kb zajęł kod źródłowy programu, 8MB grafika, 4MB muzyka i efekty dźwiękowe. Utwory muzyczne zostały napisane przy wykorzystaniu programu **NoiseTracker**. **DigiView Gold** posłużył do przeniesienia obrazów z magnetowidu do komputera. Efekty dźwiękowe zostały zdigitalizowane przy użyciu **Audiomastera 2**. Zastosowana częstotliwość próbkowania - 20 Khz (oznacza to dobrą jakość dźwięku). To warto zobaczyć...

Tomasz Kokoszczyński, Tomasz Flanc

Na początku kwietnia od 4 lat organizowane są rokrocznie amigowe targi w Berlinie. Nie jest to impreza największa, ale w każdym razie nam najbliższa i naprawdę warto na niej być. No i byliśmy. Ekipa AMIGOWCA wybrała się nie po to by przechwalać pieniędze naszych czytelników, ale by nawiązać kontakty, zdobyć materiały informacyjne, no i kupić to i owo.

Na targach były prawie wszystkie bardziej liczące się firmy oferujące AMIGI, oprogramowanie i sprzęt. Targom patronowało znane niemieckie wydawnictwo Markt&Technik. Jakby przypadkiem zaplatały się tam ze 2 firmy oferujące coś dla IBMa i ATARI (chyba w ramach przeciwdziałania komputerowemu rasizmowi).

Nie będę tu bliżej opisywał co i gdzie wystawiano, ponieważ i tak w kilku "Amigowcach" będzie można zauważyć ślady tych targów. Postaram się jednak przybliżyć ich atmosferę. Targi odbywają się na specjalnych terenach targowych tzw. AMK Berlin. Mimo, że zajmowały obszar 2 hal nie były wcale takie rewelacyjnie duże (ostatnio odbywały się na tym terenie targi sprzętu elektronicznego zajmujące ponad

10 hal!).

Za bilet wstępu na każdy dzień targów trzeba było płacić 17 DM (dla dorosłych). Spragnieni informacji amigowcy mieli naprawdę w czym wybierać. Na targach można było kupić praktycznie wszystko. Od czasopism i książek, poprzez oprogramowanie, na sprzęcie wysokiej klasy (i ceny) kończąc. Co jednak chyba najważniejsze można było obejrzeć i dotknąć wszystkiego co tylko dla Amigi powstało. Pobawić się VideoToasterem, czy TV-Paintem, pogadać z twórcami OPUSA, X-COPY czy ExpertDrawa. Można też było pokłócić się ze sprzedawcą na temat najnowszej wersji jakiegoś programu (której biedak jeszcze nie widział), czy też podkreślać wyższość konkurencyjnego sprzętu. Wszystko to oczywiście w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku. Na targach można

AMIGA BERLIN 92

- * Kogo tam nie było...
- * Takie ceny będą już wkrótce wszędzie!
- * Handlarze jednak się nie wzbogacą.

Tomasz Kokoszczyński

było też pobawić się różnego rodzaju grami. Godny podziwu był pokaz super gry z płyty kompaktowej - czyli Space Ace II. Pokazom towarzyszyły błyski świateł i smugi dymu.

Ogólnie zanotowaliśmy tendencję do spadku cen Amig wszelkiego typu (A3000 już za 3000 DM!), rozszerzeń pamięci i twardych dysków. Jednym słowem dla tych którzy mają dość 1 Mega i ciąglego przekładania dyskietek idą lepsze czasy. Oczywiście w dalszym ciągu bardzo łatwo można wydać kilka tysięcy marek i jeszcze nie być zadowolonym z tego co się kupiło, ale to już chyba temat na inną historię.

Niezbędnym narzędziem 'targowym' dla wszystkich ciekawskich jest język - jak najbardziej niemiecki, ale i angielski od biedy ujdzie. Aby odwiedzać takie targi przydaje się również podstawowa wiedza o naszej przyjaciółce, ponieważ nikt nie będzie nam wyjaśniał jak to się włącza, czy jak ładuje się Workbench. Podsumowując - Ci którzy pojechali do Berlina na handel, by na plecach przywieźć te kilka paczek dysków, czy podkładek pod myszy, nie byli zbyt zadowoleni. Podróż do Berlina też swoje kosztuje! Ci zaś, którzy chcieli dowiedzieć się co w amigowym świecie pisze, czy, a przy okazji kupić jakiś upatrzone kawałek sprzętu na pewno wyjechali z targów zadowoleni.

GOLDENIMAGE

GVP

DTM
COMPUTERSYSTEME

GOLEM
WARE

GRPO

RAFF
JOCHEIM
COMPUTER TUNING

FSE
Computer-Handels GmbH

RAFF JOCHEIM

GO
Grafik Vision
Communications

Deutsche Programme
Deutsche Anleitungen
Deutsche Handbücher

STEAN OSOWSKI'S

X-COPY jest najpopularniejszym amigowym programem świata. Każdy kto zostaje amigowcem musi prędzej czy później z nim się zetknąć. Jednak tylko nieliczni zdają sobie sprawę, że jest to również droga do sławy dla przeróżnych grup i programistów. Wystarczy tylko zmienić panel sterujący, dopisać nazwę grupy i już wszyscy o niej wiedzą. Niestety zdarzyć się może, że do programu wlamują się ludzie nieodpowiedzialni i zasilają go 'dodatkami' w postaci wirusów czy innych wyrwów z własnej kuźni.

X-COPY jest sprzedawany już od 3 lat i w tym czasie stał się najbardziej popularnym programem kopiującym. Był to praktycznie jeden z pierwszych programów, który kopiował dyskietkę na standardowej Amidzie 500 (wyposażonej w 1 stację i 512KB) "na 2 razy". Musicie bowiem wiedzieć, Drodzy Czytelnicy, że kiedyś, w zamierzonych amigowych czasach kopiowało się 1 dysk "na 3 razy". Posiadacze 2 stacji byli prawdziwymi szczęśliwcami. X-COPY może nie tylko kopiować dyski. Może również je formatować, optymalizować (choć podobno wersje poniżej 5 wykazywały błędy przy wykonywaniu tej funkcji). Za pomocą tego programu można szybko przejrzeć zawartość dyskietki, zmaść ją, przeformatować w kilka sekund lub też sprawdzić, czy przez przypadek nie 'padła'.

Gdy Ci padnie dyskietka X-COPY pokaże błąd nr 8. Spróbuj użyć programu badformat z naszego dysku PD nr1. Efekt nie zawsze gwarantowany (UWAGA: żaden program nie jest w stanie naprawić zepsutej dyskietki!)

W pakiecie z X-COPY są sprzedawane również inne programy pomocnicze (wszystko mieści się na 1 dysku) oraz kawałek hardware'u, za pomocą którego można kopiować praktycznie wszystko. Programy te to w skrócie:

- Cyclone - program podobny do X-COPY, mający jednak o wiele mniej funkcji. Program ten używa tzw. przelotówki. Przelotówka włożona pomiędzy zewnętrzną stację a port w Amidzie umożliwia skopiowanie praktycznie wszystkiego... co powstało do chwili jej wypuszczenia na rynek. Co jakiś czas wdrażane są nowe zasady działania przelotówki. Najnowsza mo-

że być zamontowana do komputera na stałe.

- Hunklab V2.0 - program do zmieniania startu programu. Start dowolnego programu może być uwarunkowany podaniem np. odpowiedniego hasła, przed właściwym programem może być wyświetlany jakiś tekst itd.

- QED - jest to prosty i bardzo szybki edytor tekstu. Większość skrótów klawiszy jest podobna jak w CEDzie. Program ten szczególnie nadaje się dla osób programujących w języku C.

- X-It V 1.0 - to program kodujący dyskietki. Kodowanie to zabezpiecza dyskietki przed nieporządnym dostępem. Dyskietka jest kodowana przy użyciu odpowiednich parametrów i tylko po podaniu tych parametrów może zostać odcodowana.

- XKalibur V2.101 - jest to program pomocny przy programowaniu. Jego używanie zakłada znajomość asemblera i posiadanie biblioteki req.library. Programistów odsyłam po szczegóły do instrukcji.

- XLent - jest to program do kopiowania plików. Przy jego pomocy bez problemów można przeprowadzać również takie operacje DOSu jak RE-NAME, MOVE, COPY, DELETE itp.

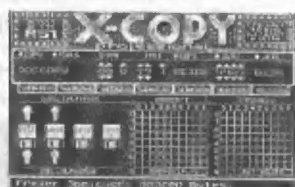
- Xpress - jest to program do tworzenia backupu twardych dysków (backup to rezerwowa, przeważnie spakowana kopia danych, na których na bieżąco pracujemy).

Na dysku jest oczywiście sam X-COPY wraz z wyczerpującą instrukcją. Można się z niej sporo

Cała prawda o X-COPY

- * najpopularniejszy program na Amigę
- * 5000 DM nagrody za autora fałszywek
- * fałszywe X-COPY z wirusami?

Tomasz Kokoszczynski

dowiedzieć. Na przykład, że przed użyciem Optimize warto zrobić kopię dyskietki, ponieważ przerwanie operacji w trakcie pracy powoduje utratę danych, a to z kolei, że błędy 4,5 i 6 mogą zostać naprawione, zaś pozostałe wiążą się zawsze z utratą pewnego fragmentu danych. Można się też dowiedzieć, że są różne kolory zer i oznaczają one:

zielone zero - została przeczytana normalna ścieżka DOSu

niebieskie zero - został rozpoznany 'obcy' format (tylko w NIBBLECOPY)

żółte zero - ścieżka została zapisana

szare zero - specjalna ochrona przed kopiowaniem została rozpoznana i skopiowana

różowe zero - należy zdjąć różowe okulary

W instrukcji autorzy podają również, że przed wyjściem z programu należy wyjąć obie dyskietki ze stacji (mimo, że jeśli się ich nie wyjmie - w nowszych wersjach - tragedii nie będzie).

Jak pewnie wielu z Was zauważyło program jest ciągle i na bieżąco aktualizowany. Obecnie na rynek wypuszczane są w ciągu roku 2 zaktualizowane wersje - jesienią i wiosną. Oprócz usuwania drobnych błędów dochodzą liczne, nowe funkcje. Jedną z nich, umieszczoną w wersji ostatniej, jest rozpoznawanie wirusów Bootblockowych (patrz tabela).

Producent prosi o kontakt, gdyby się okazało, że istnieje jakiś nowy wirus, który nie został rozpoznany.

Najnowsza wersja bezbłędnie współpracuje z systemem 2.04 (również tym w Amigach 3000) - nie sprawia tu kłopotu nawet funkcja KILLSYS!

O co właściwie chodzi z tymi wersjami?

Kto wie jaka jest najnowsza wersja X-COPY: 5.1, 6.2, a może już zaczęto

robić siódemki? Jeden facet twierdził, że ma niesamowite znajomości i posiada już wersję 6.7, mimo że jej jeszcze nie ma na rynku. Otóż to - tu dopiero zaczynają się schody. Istnieje wiele grup hackerów, którzy szukając taniej sławy włamują się do programu i dostawiają do niego swoje 'wypociny' - a to zmienia kolor, a to dopiszą, że nową wersję wykreowała grupa Black-Hawk. Oczywiście wersje te przeważnie nie różnią się niczym od oryginału (no, czasami się zawieszają!). Zdarzyć się może (kto wie, może Ty masz akurat taką wersję), że jakiś maniak dopisze do programu wirusa, który gdzieś tam się będzie kopiował.

KOMPUTEROWY KOŃ TROJAŃSKI?

Oczywiście nie dotyczy to posiadaczy legalnych kopii programu. Te fałszerstwa doprowadziły producentów X-COPY, firmę CACHET (czyt: kaszet) do ostateczności. Wyzaczyła ona za postawienie przed sądem fałszerza programu nagrodę w wysokości 5000 DM. W uzasadnieniu jeden z głównych autorów programu Claus Peter Lipper powiedział, że firma nie dopuści, żeby jacyś "idioci" buszowali po programie psując go przy okazji. Szczególnie poszukiwany jest "Uli Magen" oraz ludzie z grup "Skid Row" i "Blackhawk".

Od jak dawna X-COPY jest fałszowany?

Otóż pierwsze fałszerstwo odnotowano już przy wersji 3.x. Od tego mo-

Rozpoznawane wirusy:

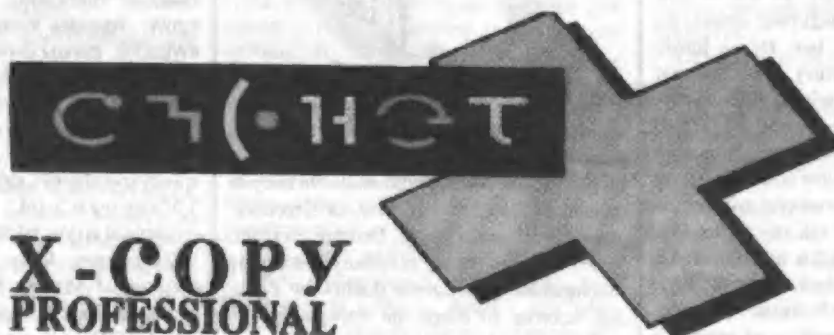
SCA	LSD	AEK
DAG	ICE	Graffiti
DASA / Byte Warrior	Byte Bandit 1	Byte Bandit 2
Obelisk	Disk Doktors 1	Disk Doktors 2
ASS Protector	Gadaffi	Warhawk
North Star 1	North Star 2	Pentagon C. 1-3
Revenge 1 & 2	Sendarian	Time Bomb
16-Bit Crew	Microsystems	Black Flash
Joshua 1 & 2	Ultra Fox	V-Kill 1 & 2
AIDS	Kauki	Scarface
Disk Herpes	Byte War.	Fastloader
Turk	Revenge Bootloader	Paramount CList
Butonics	Julie	Alien New Beat
LADS	Australian Parasite	Target
Extreme	F.A.S.T	F.o. Virus (No Name)
CCCP	Lamer Extern. 1-5	HCS V. Revenge 1 & 2
GX Team	Claas Abraham	No Name V. Terminator
Termigator	Coder Virus JO	Hilly Virus All
Super Boy	Opapa	Blow Job
Coders Nightmare	Forpib	Gremlins
HCS 4220	Ice Breakers	Lame Style UK
Paradox	Saddam Hussein	Supply Team
SCA Strain	Amiga Freak	Destructor
Digital Emotions	Disk Guard	FICA
Incognito	JITR	MCA
Mega Master	Switch off	MT
Phantastograph	Telstar	Traveller

mentu stało się to regułą. "Dzięki" temu firma wypuściła ostatnią wersję z numerem 5.2. Wersja najnowsza nie jest już numerowana. W instrukcji do niej podaje się jedynie datę: marzec/kwiecień 1992.

UWAGA: datę w tekście instrukcji potrafi zmienić każdy, nawet najbardziej początkujący amigowiec. Nie wiadomo, czy wyszło to firmie na złe, czy też na dobre. Wiadomo jednak, że jeśli ktoś z naszych czytelników posia-

da nielegalną kopię X-COPY to nigdy już nie będzie miał pewności, czy jest to podróbka, czy też kopia oryginału... a wirusy szaleją, szaleją.

PS. W kursie C można już przeczytać, a nawet samemu wklepać program "dpaint 9". Dlaczego by nie? Na szczęście różnica jest dość wyraźna (na lepsze? - he, he).

CACHET SOFTWARE

Ostendstrasse 32
D-7524 Ostringen
Germany

UWAGA: Jest to adres niemieckiej filii firmy CACHET

Już starożytni Chińczycy doszli do wniosku, że we wszechświecie nic nie trwa w spoczynku. Wszystko albo się rozwija, albo ugałnia. Symbolem tej koncepcji świata jest znaczek tai-chi, w którym siły jasności "ing" i ciemności "jang" walczą ze sobą utrzymując świat w równowadze. Nigdy nie dzieje się jednak tak, by zapanowało czyste dobro, czy czyste zło (stąd te punkci-ki). Podobnie rzecz ma się i z AMIGOWCEM. Ostatnio doszły nas sygnały, że pismo nie jest takie jak byście tego oczekiwali, że dawniejsze fanzinowe numery były lepsze. Cóż to się właściwie stało? Dlaczego w ostatnim czasie poszliśmy trochę w dół, zamiast w górę. Historia ta wszystka Wam opowie

Zdarzyło się właśnie to, czego się najbardziej obawialiśmy (i niestety zdarza się nadal). Mianowicie totalnie zaczęło nam brakować czasu. Po zwiększeniu ilości wydawanych AMIGOWCÓW wszystkiego trzeba robić więcej i więcej. W ten oto prosty sposób nie mogąc wykupić abonamentu na dodatkowe godziny w ciągu doby, niektórych rzeczy nie byliśmy już w stanie zrobić. Doszło do paradoksu - zajmując się sprawami związanymi z oprawą pisma jak prenumerata, utrzymywanie kontaktów z ludźmi z całej Polski, nawiązywaniu kontaktów zagranicznych, rozgryzaniem technicznych problemów związanych z wydrukiem doszło do tego, że zaczęło nam brakować czasu na tworzenie pisma. Oczywiście czytelnicy natychmiast to wyczuli i posypały się listy z pretensjami. Naïwny jest bowiem ten kto myśli, że wydawanie pisma to tylko wlewianie lepszych czy gorszych tekstów w kolumny. To coś więcej. Coś w rodzaju więzi duchowej opartej na wielu przemyśleniach, bez której każde pismo prędzej czy później musi stać się brukowcem. Tu mniej więcej pętla zaczyna się zaciskać. Gdy przyłożymy się do jednej rzeczy inna zaraz się rozsypuje. W pogoni pomiędzy sprawami zaczyna brakować czasu na wszystko - zaś w pierwszym rzędzie, na dopracowanie pisma. I tak oto w krótkim czasie dorobiliśmy się kilku niespełnionych obietnic. A to obiecaliśmy, że wydrukujemy listę tych, którzy mieli dostać dyskietkę, dlatego, że pierwsi wpłacili, a to miało być zamieszczony opis TextEda+ i nie z tego nie wyszło. Udało nam się też nie podać zwycięzcy konkursu TSS (czynimy to dzisiaj) i zmienić wersję najnowszego OPUSA z 3.41 na 4.0, a także przemilczeć kilka innych nie mniej interesujących czytelników tematów. Na sercu leży nam też sprawa

polskich literek - sprawy tej nie da się uporządkować przez kilka dni, a czytelnicy ciagle czekają...

Polskie znaki już w krótko!

Zdarzyło nam się o wiele więcej uchybień (np. niejeden list leży w tej chwili obok mnie), ale ponieważ chciałbym dokończyć ten artykuł nie popadając w totalną depresję pozwolę sobie je pominąć przepraszając Was jednocześnie.

Chciałbym również przeprosić wszystkich, którzy przysłali do nas triki. Nie jesteśmy w stanie wychwytywać pojedynczych chetów z listów.

Koniec końców poszliśmy po rozum do

głowy i udało nam się jako tako przeorganizować działanie redakcji. Efektem tego, mam nadzieję że pozytywnym, jest bieżący numer pisma. Wiemy doskonale, że nie jest to jeszcze ideał, ale być może dostrzeżecie pewne zmiany na lepsze. Drugim efektem, mniej z naszej strony pożądanym stało się niebagatelne zmniejszenie dochodów z pisma. Jeszcze do niego nie dopłacamy, ale coraz mniej pieniędzy zostaje na inwestycje. Czyż nie jest swego rodzaju inwestycją np. wyjazd do Berlina na amigowe targi? Efekty tego wyjazdu już widać i będzie je widać długo, długo.

Ja osobiście mam nadzieję, że kilka moich pomysłów "zmian na lepsze", które udało mi się w tym numerze przeformować

Nasze Amigowe Strachy

- * Tai-chi czyli w górę i w dół
- * Lepszy AMIGOWIEC na lepsze jutro
- * Czas to także pieniądź

Tomasz Kokoszczyński

wpłyne na poprawę Waszego samopoczucia. Bowiem to właśnie Wasza opinia, Wasze uzasadnione pretensje przysparzają nam nieprzespanych nocy.

... a wszystko to składa się na NASZE AMIGOWE STRACHY.

PS. Strachem nr 1 jest nadal problem zwiększenia objętości, a pytanie: "Robić więcej, czy lepiej?" ciągle pozostaje otwarte.

Lista osób, które otrzymują Public Domain Dysk # 5: (osoby u których są znaki zapytania proszone są o zgłoszenie się do nas!)

Bogdan Bogier, ??? ???; Leszek Cholewicki Włocławek; Dariusz Czyż ??? ???; Tomaszów Mazowiecki; Zbigniew Figaszewski Poznań; Anna Jeziorska Gdynia; Piotr Laszczyk Koscielisko; Marcin Lysak Bydgoszcz; Andrzej Merko Łódź; Piotr Mysza Gdańsk-Morena; Tomasz Papuga Pabianice; Bogusław Pomara LUBLIN; Mariusz Religa ??? ??? Pabianice; Bogusław Romanczuk LUBLIN; Przemysław Szlezak Debica; Janusz Tatarski Słubice; Przemysław Tomaszewski Szamoty; Grzegorz Wilk Rzeszów; Michał Wrzesiński Warszawa; Jan Banaś SIERADZ; Rafał Dzikowski KRAKÓW; Nowa Huta; Krzysztof Klunder GDAŃSK-Oliwa; Mariusz Kostrzewski WYSZKÓW; Modard Madera LEGNICA; Jarosław Mielcarek SIEDLISKO; Ireneusz Plesiak GORZÓW; Radosław Wróbel LIPNO; Jan Wrona KWIDZYN; Dariusz Żurkowski RAWICZ.

Rozwiązanie konkursu TSS # 1:

Największe problemy mieliście z odróżnieniem dyskietki jednostronnej od dwustronnej. My niestety nie sprecyzowaliśmy, czy chodzi o dyskietkę 3,5" czy też o 5 1/4". Postaramy się wkrótce napisać o tym jakiś dłuższy artykuł.

Zwycięzcą, który odpowiedział najlepiej, został Marcin Kujawa z GLIWIC. Marcin dostaje w nagrodę paczkę 3,5" dyskietek SONY (dwustronnych!).

PS. Mirka Ozoga ze Świdnika prosimy o kontakt z redakcją!

Wszystkich, którzy przysłali nam coś na dyskach pragniemy uspokoić, że ich sobie nie przywłaszczaliśmy i stopniowo je odsyłamy.

Rozpoczynając kolejną część działu "Pisma, pisemka" chcielibyśmy podziękować wszystkim Czytelnikom za przesłane życzenia Świąteczne. Mamy nadzieję, że choć część tych życzeń się spełni.

Przejdźmy jednak do pytań, albowiem ten dział pisma nie jest poświęcony naszym marzeniom, ale Waszym problemom.

* Czy każde urządzenie peryferyjne np. od Macintosha czy IBM'a mogę podłączyć do Amigi jeżeli posiadam kontroler ?

Zakładając, że posiada Pan odpowiedni kontroler (w przypadku Amigi właściwym jest w zasadzie kontroler SCSI) można podłączyć do Amigi urządzenia peryferyjne od innych komputerów sterowane takim samym typem kontrolera - mowa o takich urządzeniach jak streamery, stacje dysków optycznych, napędy dysków twardych, drukarki laserowe, skanery. Jednakże jest to możliwe tylko w takich przypadkach, gdy producent zaznaczył wyraźnie w instrukcji, że taka operacja jest dopuszczalna. Jeżeli takiego sformułowania nie ma to połączenie takie może być ryzykowne, choć nie jest powiedziane, że zestaw taki nie będzie działał poprawnie.

Na problem postawiony w Pańskim pytaniu należy spojrzeć szerzej. Kupując urządzenie peryferyjne stosowane w innym typie komputera możemy narazić się na poważne problemy. Wraz z urządzeniem dostarczane jest najczęściej specjalistyczne oprogramowanie, umożliwiające uruchomienie, przetestowanie, a także efektywne wykorzystanie nowego nabytku w posiadanym zestawie. Jasnym jest więc, że kupując skaner SCSI do IBM nie dostaniemy wraz z nim oprogramowania pracującego na Amidze.

* Czy jeżeli do Amigi 500 włożę mikroprocesor 68030 albo 68040 to będzie ona go widziała i wykorzystywała ?

Wypożyczenie Amigi w wymienione procesory nie sprowadza się jedynie do włożenia ich w miejsce starego. Należy bowiem się wyposażyć w specjalną kartę wkładaną w podstawkę oryginalnego procesora (w przypadku Amigi 500) lub w jeden ze slotów Amigi 2000 lub 3000. Karta ta oprócz nowego procesora zawiera najczęściej własną ultraszybką pamięć oraz układy, które powodują, że jest ona widziana przez system operacyjny. Niektóre z tych kart mają także możliwość wyboru trybu i szybkości pracy procesora. Jest to szczególnie ważne, gdy korzystamy z programów, których pewne procedury sterowane są zegarem procesora (ważne szczególnie podczas używania gier oraz starszych programów muzycznych).

To czy Amiga będzie wykorzystywała procesor 68020, 68030, 68040, jak również

Pisma, pisemka maj'92

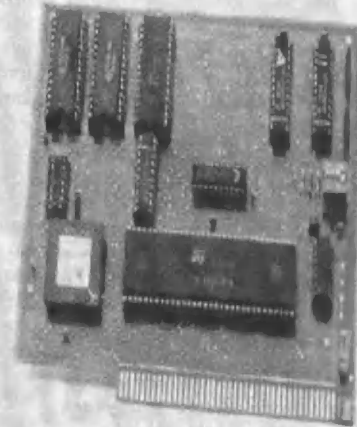
- * Łączenie Amigi z peryferiami innych komputerów
- * Co to jest AREXX
- * Jak pisać po bułgarsku, rosyjsku i ukraińsku na Amidze

Krzysztof Nowicki

koprocesory matematyczne, jest zależne od tego czy są one widziane przez program. Programy, które tych procesorów nie rozpoznają również działają szybciej, jednak-

* Czy za rozmowy przez modem płaci się tak jak za telefon ?

Połączenia dokonywane z użyciem modemu traktowane są tak samo jak inne po-

TURBO, TURBO...

że wzrost szybkości będzie spowodowany tylko większą częstotliwością zegara tych ostatnich oraz ewentualnie zastosowaniem szybszej, bo 32 bitowej pamięci RAM.

Na dzień dzisiejszy do Amigi 500 dostępne są karty wyposażone w procesory: 68000 taktowany zegarem 14 MHz oraz pamięć cache, 68020, 68030 z zegarami od 14 do 50 MHz, a także do 4 Mb pamięci 32 bitowej. Niektóre z tych kart mogą być wyposażone w procesory 68881 lub 68882.

Dla użytkowników mniej zasobnych w gotówkę, pragnących wykorzystać swój komputer nie tylko do zabawy lecz także do pracy, szczególnie godne polecenia wydają się karty zawierające procesor 68000 (14 MHz) z koprocesorem 68881 wyposażone w pamięć notatnikową (cache). Pozwalają one osiągnąć wyniki zbliżone do tych, które uzyskuje się z użyciem karty procesora 68020 (14 MHz) przy dwukrotnie niższej cenie (około 400 marek).

łączenia telefoniczne. Tylko podczas rejestracji modemu należy wpłacić jednorazową opłatę.

Czy ktoś zna jej aktualną wysokość?

* Jak spowodować żeby w Cygnus Edytorze wyrazy po dojeździe do końca ekranu same przechodziły na początek następnej linii ?

Aby uaktywnić automatyczne przenoszenie wyrazów do następnej linii w Cygnus Edytorze należy włączyć w drugim menu ENVIRONMENT opcję WORD WARP ? (klawisz Amiga oraz "6"). Przedtem jednak należy ustawić prawy margines (ile znaków powinna liczyć linia). Dokonujemy tego opcją SET RIGHT BORDER... (klawisz Amiga oraz "4") z tego samego menu. Na ekranie ujrzymy dwie pionowe linie. Ta z nich, która się nie porusza wskazuje aktualne położenie prawego marginesu. Natomiast tą linią, która porusza się wraz z ruchami myszki, można ustawić

własną ilość znaków w wierszu. Po ustawieniu jej na wybranej pozycji, naciskamy lewy klawisz myszy po czym musimy jeszcze potwierdzić naszą decyzję klikając na OK w requesterze, który pojawi się na ekranie.

** Jak wydrukować jakiś plik spod CEDa ?*

Drukowanie polega na wybraniu opcji PRINT FILE... lub PRINT BLOCK.... Pierwsza z nich wydrukuje cały opracowywany dokument, a drugą drukuje się tylko zaznaczony fragment pliku. Po wybraniu tej opcji pojawi się requester, w którego okienku opisanym jako FILE będzie wpisane "prt:". Zapis ten oznacza, że drukowany plik będzie wysyłany do drukarki poprzez jej "driver". Jeżeli w miejsce tego napisu wprowadzimy "par:" - to plik będzie wysyłany do portu równoległego (czyli też do drukarki, ale z ominięciem "drivera"). Można także wprowadzić "ser:" aby wysłać plik do portu szeregowego. Ostatnią możliwością jest wybranie z requestera pliku, do którego ma być wysłany nasz tekst (zostanie on zapisany na dysku pod tą nazwą). Po zatwierdzeniu kierunku wysyłki danych pokaże się kolejny requester, w którym należy wybrać czy znaki tabulatora mają być zamieniane na spacje, czy też odwrotnie. W tym samym requesterze należy także podać, w jakiej odległości od lewego brzegu kartki ma być drukowany tekst (należy podać ilość spacji). Po wcisnięciu klawisza "RETURN" program rozpocznie drukowanie.

** Czy istnieją w Polsce edytory tekstów umożliwiające pisanie tekstów w językach rosyjskim, bułgarskim, ukraińskim ?*

Posiadam niemiecki edytor tekstów DOCUMENTUM i jego polską instrukcję obsługi. Z załączonej instrukcji wynika między innymi, że polskie litery można uzyskać poprzez stosowanie zestawów znaków w katalogu "FONTS" z polskimi literami i drukowanie ich w trybie graficznym lub poprzez ładowanie znaków użytkownika do pamięci RAM drukarki ?

Praktycznie wszystkie edytory tekstu, które zostały napisane na Amigę, mogą być wykorzystywane do opracowywania dokumentów w dowolnym języku. Jedynym ograniczeniem jest liczba znaków alfabetu tegoż języka (teoretycznie 256, w praktyce około 220, gdyż należy odliczyć znaki kontrolne). Aby móc wykorzystać wymieniony w pytaniu edytor do pisanie tekstów w jednym z wspomnianych języków należy wyszukać sobie zestaw znaków obejmujący ich alfabet. O ile w przypadku języka polskiego nie powinno być z tym poważnych problemów (na wielu dyskietkach znajduje się czcionka topaz z polskimi znakami, również na dyskach PD Amigowca), o tyle w przypadku pozostałych języków mogą wystąpić problemy. Gdyby nie udało

się znaleźć potrzebnych Panu zestawów czcionek, trzeba je będzie wykonać własnoręcznie przy użyciu edytora fontów (FED) znajdującego się na dysku Extras (tym, który jest dostarczany wraz z komputerem) lub programu CALIGRAPHER. Wszystkie potrzebne czcionki powinien Pan następnie przenieść do katalogu FONTS na dysku edytora tekstu (lub dysku z którego uruchamiany jest komputer).

Przechodząc do części pytania dotyczącej drukowania polskich znaków na drukarce (lub jakiegokolwiek innych znaków spoza zestawu zawartego w jej ROMie) należy stwierdzić, że można je drukować dwoma opisanymi w pytaniu sposobami. Drukowanie w trybie graficznym jest metodą najprostszą, gdyż w tym przypadku ekran zostaje skopiowany na drukarkę. Niezależnie więc jakiej czcionki użyliśmy, zostanie ona przeniesiona bez zmian na papier. Nie ma jednak róży bez kołców. Wydruk w trybie graficznym jednej strony na średniej klasy drukarce igłowej trwa co najmniej kilka minut. Efektywniejszą metodą jest wydruk w trybie tekstowym drukarki. Aby móc go zastosować trzeba jednak znać się trochę na programowaniu. Należy bowiem zestaw znaków, który ma być wydrukowany załadować do pamięci drukarki (zakładając, że taki zestaw posiadamy - jeżeli nie, to jest to kolejny problem do rozwiązania, czcionki drukarkowe i ekranowe różnią się bowiem między sobą). Załadowanie znaków do pamięci wymaga znajomości kodów sterujących drukarką oraz umiejętności napisania programu, który tę czynność wykona. Program taki byłby nieczym innym, jak swoistym "driverem" drukarki. W przypadku języka polskiego problem ten został już rozwiązany przez księdza Jerzego Pikula (twórcę najpopularniejszego standardu polskich liter) dla większości popularnych drukarek występujących w Polsce. Korzysta się z nich tak, jak z innych "driverów" dostarczanych wraz z komputerem (na dyskietce Extras), umieszczając je w podkatalogu PRINTERS katalogu DEVS. Korzystając z preferencji możemy ustawić sobie ten "driver" jako systemowy, a więc wykorzystywany przez wszystkie programy.

** Jak połączyć i nagrać własną czołówkę lub bootblock na dysk sformatowany w innym systemie niż AmigaDOS ?*

Z dalszej części pytania, która nie jest tu przytoczona wnoszę, że czołówka taka miała być być nagrana na dysk zawierający jakiś program. Wykonanie takiej operacji wymagałoby odczytania bootblocku takiego dysku (co samo w sobie jest już kłopotliwe), następnie rozkodowania operacji przez niego wykonywanych. Kolejną czynnością jest połączenie funkcji tego bootblocku z naszym programem, czyli tak naprawdę napisanie nowego. Na koniec tak

spreparowaną aplikację należałoby nagrać w ten sam niestandardowy sposób, w jakim była zapisana. Odczyt i zapis takiej dyskietki wymaga posiadania specjalnego oprogramowania, które jest przez firmy je produkujące (i ludzi zajmujących się jego łamaniem) traktowane prawie jak towar strategiczny (co wcale nie znaczy, że programów takich nie można zdobyć).

Jeżeli jednak zależy nam na tym, aby własną dyskietkę nagrać w niestandardowy (czyli nieodeczytywalny dla innych) sposób, możemy do tego wykorzystać choćby Action Replaya, który posiada możliwość kodowania informacji. Możemy także napisać program, który będzie sterował stacją dysków w taki sposób, jaki sobie zażyczymy. Pracując ostatnio z IBM spotkałem się z programem, który potrafił zapisywać informacje pomiędzy ścieżkami na dyskietce. W ten sposób na dyskietce 360 kB zapisywano 720 kB informacji. Może ktoś pokusi się o napisanie takiego programu na Amigę. Mieć 1.6 MB danych na jednym dysku - to może być interesujące.

Problem zapisu własnych programów w sposób niestandardowy wymaga mimo wszystko dobrej znajomości systemu.

** Jak uruchamiać muzykę spod Workbench ?*

Operacja taka jest bardzo prosta. Wymaga jednak posiadania kilku rzeczy:

- programu, który potrafi odtwarzać muzykę (np. MEDplayer w przypadku utworów wykonanych programem MED);
- edytora ikon (np. ICONPAINT);
- pliku iconx w katalogu c: dyskietki z której startujemy komputer;
- muzyki do odegrania.

Pracę musimy rozpocząć od napisania krótkiego programiku, przy pomocy edytora zapisującego tekst w standardzie ASCII (np. CED, MICROEMACS). Programik ten powinien zawierać (podane w jednej linijce w kolejności): - nazwę programu odczytującego naszą muzykę wraz z jego lokalizacją na dysku; - nazwę modułu muzycznego (także ze ścieżką dostępu). Oprócz tego mogą się znajdować parametry, które podajemy w tej samej linii co obie nazwy (miejsce, w którym powinny się znajdować, zależy od programu odgrywanego muzykę). Kolejną czynnością jest wykonanie ikonki dla tego programu (można też wykorzystać ikonkę z innego programu). Ikonka ta powinna spełniać dwa warunki:

1. Musi być typu PROJECT;
2. Musi posiadać tę samą nazwę co opisany przed chwilą programik (oczywiście z rozszerzeniem .info).

Po wykonaniu tych operacji należy przejść do Workbench, kliknąć raz na wykonanej ikonice, a następnie wybrać opcję INFO z menu WORKBENCH. W oknie dialogowym, które się wtedy ukaże należy

przy pozycji DEFAULT TOOL wpisać np. DF0:c/iconx (oczywiście zamiast DF0 możemy podać nazwę dyskietki lub inny napęd dyskowy DF1, DH0, w zależności od tego, gdzie znajduje się plik iconx). Po wpisaniu tego tekstu należy kliknąć na SAVE opuszczając tym samym opcję INFO.

Tą metodą możemy z Workbenchu uruchamiać nie tylko muzykę, ale także oglądać grafikę, animacje, teksty oraz każdy typ danych, do których dysponujemy programem odczytującym.

* Czy jeżeli będę miał kartę turbo do Amigi to emulator IBM'a będzie działał szybciej?

Emulatory sprzętowe podczas współpracy z kartą turbo (o ile będą chciały z nią współpracować) nie powinny pracować szybciej. Wyposażone są w procesor, który jest sterowany swoim własnym zegarem, niezależnym od zegara procesora głównego. Ewentualny wzrost prędkości takiego emulatora może być spowodowany wykorzystaniem przez niego szybkiej pamięci, związanej z kartą turbo oraz nieco szybszą komunikacją z urządzeniami zewnętrznymi.

Emulatory programowe teoretycznie powinny pracować szybciej. Wzrost szybkości zależy od konkretnego emulatora oraz programu, który on wykonuje. Największe go wzrostu prędkości należy się spodziewać w przypadku korzystania z emulatorów rozpoznających nowy procesor naszej Amigi oraz programów pod nim pracujących, które wykonują niewiele operacji ekranowych.

* Co to jest AREXX?

Odpowiedź na to pytanie będzie z konieczności skrócona, gdyż można by z niej zrobić temat przewodni kilku numerów Amigowca (i kiedyś to na pewno zrobimy). AREXX jest programem komunikacyjnym oraz językiem programowania pozwalającym połączyć kilka programów nie mających normalnie ze sobą nic wspólnego w jedną całość.

Zalóżmy, że korzystamy z programu do składu drukarskiego i musimy w tworzonym dokumencie zawrzeć kilka obrazków stworzonych w DPaincie, ale w trakcie pracy okazuje się, że należy w nich dokonać poprawek. Co robimy nie korzystając z AREXXa. Przechodzimy do DPainta. Wczytujemy i poprawiamy nasze obrazki. Wracamy do programu DTP i wczytujemy

te obrazki jeszcze raz. Natomiast z AREXXem ta sama czynność będzie wykonana tak: korzystając ze zdefiniowanej makroinstrukcji AREXXa wysyłamy wskazany rysunek do programu graficznego, poprawiamy go i kolejną makroinstrukcją wysyłamy w drugim kierunku.

Możemy w ten sposób połączyć wszystkie programy posiadające możliwość korzystania z AREXXa. Pozwala nam to na połączenie najczęściej używanych programów w rodzaj pakietu zintegrowanego, w którym przesyłanie danych pomiędzy jego poszczególnymi modułami odbywa się bez operacji zapisu i odczytu danych na dysk oraz użycia programów konwersji (korzystając z AREXXa możemy napisać program konwertujący dane z jednej postaci na inną podczas przesyłu danych).

Używanie AREXXa wiąże się jednak ze spełnieniem pewnego warunku. Trzeba dysponować dużą ilością pamięci, bo musi się w niej zmieścić AREXX, jego programy, programy z których chcemy korzystać oraz dane dla nich. Posługiwanie się AREXXem na zwykłej Amidze bez karty turbo wymaga także sporo cierpliwości, albowiem program ten nie należy do najszybszych (jest to interpreter). Istnieje również kompilator AREXXa, który powoduje przyspieszenie wykonywania jego aplikacji od 2 do 20 razy (nadal nie jest to szybkość wystarczająca).

* Jak zapisać ustawione preferencje w Virus Expert 2.0?

Niestety nie ma możliwości zapisania preferencji w Virus Expert 2.0, nad czym strasznie bolejęmy (próbujemy namówić firmę InterComp na wstawienie tej opcji, ale jak na razie bez skutku).

A oto dwa fragmenty listu Pana Marcina Balewicza z Krakowa (z listu tego pochodzi zresztą większość zamieszczonych w tym artykule pytań).

Pierwszy z nich dotyczy stacji dysków optycznych współpracujących z Amigą:

"Co do odwarczacza płyt CD do Amigi, to istnieje takie i można na nich odwierać płyty kompaktowe (zwykle - przypomnienie autora), ale nie można na nich nie zapisywać. Cena takiego odwarczacza wynosi około 500 - 600 dolarów. Są też odwarczacze z możliwością nagrywania, ale można informację pobrać tylko raz. Taki odwarczacz kosztuje około 2000 dolarów. Na jednym CD mieści się około 650 MB. Ale jest jedna wada tego urządzenia, gdy kupuje się grę na CD to zajmuje ona jedną setną a nawet jeszcze mniej compact dysku. Są gry bardzo rozbudowane, które zajmują nawet 650 MB (np. Space Ace II), ale takich gier nie jest dużo. Na takim odwarczaczu można odczytywać niektóre gry z Amigi CDTV."

Do informacji przestanych nam przez Pana Balewicza możemy dorzucić jeszcze

kilka:

Istnieją stacje dysków optycznych, które umożliwiają wielokrotny zapis i odczyt (nie są jednak wykonywane seryjnie, a przynajmniej nie do AMIGI).

Pojemność dysku optycznego jest różna w zależności od jego rozmiarów i budowy: dla zwykłego kompaktu o średnicy 4.75 cala - w granicach od 400 do 700 MB, natomiast dla dysków 12 calowych kilka gigabajtów. Ponadto spotykane są także dyski o średnicy 5.25 cala.

Oprogramowanie zawarte na takich dyskach nie ogranicza się tylko do gier. Zachodnie firmy oferują także dyski zawierające różnorakie słowniki, encyklopedie, całe roczniki niektórych gazet i czasopism (np. Timesa), dzieła zebrane popularnych twórców (Szekspir), atlasy, Biblię, zbiór dysków PD Freda Fisha oraz całe zestawy gier.

Dyski optyczne (te zapisywalne) używane są przede wszystkim przez dwa typy instytucji: firmy związane z tworzeniem grafiki komputerowej oraz banki. Jest to spowodowane pojemnością tego nośnika informacji (na jednym dysku można zapisać trzydziestosekundową sekwencję profesjonalnej animacji w szesnastu milionach kolorów) oraz dużym stopniem bezpieczeństwa zapisanych w ten sposób danych (płyta kompaktowa jest odporna na prawie wszystkie czynniki groźne dla dysków twardych i dyskietek).

A oto drugi fragment listu Pana Balewicza:

"Pojawiła się można powiedzieć nowa wersja SADDAMA! Polega to na tym, że SADDAM działa dalej jako Disk - Validator, ale zapisany jest jako <ADDAM> w katalogu L i większość programów anty - sarkkadowych go nie wykryje, gdyż sprawdzają one plik Disk - Validator, a nie plik SADDAM."

Spieszmy uspokoić wszystkich czytelników. Plik o nazwie ADDAM nie jest wirusem, a dokładniej jest to nieszkodliwy wirus SADDAM. Programy anty wirusowe nie rozpoznają go, gdyż jego kod został tak zmodyfikowany aby nie mógł się on uruchomić. Plik ten nie jest usuwany z dysku tylko dlatego, żebyście doświadczyli użytkownicy mogli sobie go dokładnie obejrzeć. Jeżeli uważamy, że zajmuje on nam niepotrzebnie miejsce na dysku można ten plik skasować przy użyciu dowolnego programu narzędziowego.

I to już wszystko na dziś. Przypominamy, że nadal oczekujemy na Wasze listy z problemami, pomysłami i wszelkimi uwagami jakie nasuwają się Wam podczas lektury naszego pisma. Z góry za to dziękujemy.

Pan Marcin Balewicz zostaje nagrodzony kolejnym AMIGOWCEM za najciekawsze pytania.

Kontroler GVP Serie II Hardcard jest sprzedawany w postaci karty wsuwanej w wewnętrzny slot Amigi 2000 lub jako przystawka do Amigi 500, dołączana z lewej strony obudowy do gniazda szyny mikroprocesora. My skupimy się na testowaniu karty kontrolera do A2000 - taka po prostu była pod ręką.

Kontroler ten wyposażony jest w wewnętrzne gniazdo SCSI pięćdziesięciostykowe, do którego możemy podłączyć dowolny napęd wyposażony w owo złącze. Pozatym kartę posiada zewnętrzne gniazdo dwudziestopięciostykowe, służące do współpracy z dowolnym urządzeniem posiadającym interfejs SCSI (np. dodatkową stacją dysków twardych, skanerem, CD-ROMem itp).

Pierwszą czynnością jaką musimy wykonać po zakupie, jest montaż napędu na karcie. Nie jest to na pewno zbyt łatwa czynność, niemniej instrukcja dokładnie wyjaśnia każdy krok instalacji. Jeżeli ktoś nie lubi (czytaj: nie potrafi)

tego robić, może kupić kartę z zamontowanym już napędem. W ofercie firmy znajduje się kilka gotowych konfiguracji. Przykładem może być nasz kontroler, fabrycznie wyposażony w napęd 105 MB Quantum LPS.

Po złożeniu wszystkiego do kupy, wkładamy kartę w wewnętrzne gniazdo komputera. Muszę przyznać, że sam robiłem to godzinę!! Trzeba mieć siłę kulturysty i precyzję chirurga, żeby całość wepchnąć w styki gniazda, nie łamiąc przy okazji płyty głównej. Gdy karta jest już ciasno wepchnięta, pozostaje nam podłączenie przewodów diody świecącej, zainkniecie

obudowy i...

... możemy zacząć instalować oprogramowanie. Ach, zapomniałem jeszcze napisać, że przedtem musimy włączyć Amigę do prądu! Na dyskietce dostarczanej wraz z kontrolerem znajduje się program do formatowania niskopoziomowego. Zadanie możemy wykonać na dwa sposoby: pierwszym sposobem jest instalacja automatyczna, czyli właściwie nic nie robimy (nasza praca ogranicza się do kilku formalnych kliknięć myszą). Drugim, trudniejszym sposobem jest instalacja ręczna, ale dająca większą możliwość wykorzystania sprzętu. Szczegóły zawarte są w

GVP Serie II

- * Jeden z lepszych HD do A2000
- * Poszukiwany kulturysta i chirurg
- * ■ partycji dla Ciebie

Maciej "Klamas" Kłmekiewicz

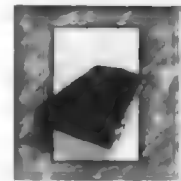
Przypisy

Formatowanie dysku twardego przebiega w dwóch etapach. Pierwszym z nich jest formatowanie niskopoziomowe, zazwyczaj przeprowadzane już przez firmę. Polega ono na fizycznym podziale nośnika magnetycznego na ciężki i sektory. W ten właśnie sposób formatujemy również nasze dyskietki 3.5". Dla ich małej pojemności jest to wystarczająca czynność. Jednak gdy mamy do czynienia ze znacznie większymi dyskami twardymi, może się okazać, że zamiast jednego dysku 100 MB wolilibyśmy dwa dyski po 40 MB i jeden 20 MB. Do tego celu służy drugi etap formatowania, polegający na logicznym podziale jednego dysku na kilka części zwanych partycjami. Partycje te, pomimo że są na jednym nośniku, zachowują się jak oddzielne dyski.

Złącze SCSI (Small Computer System Interface) - to złącze umożliwiające transmisję danych między komputerem i podłączonymi do niego urządzeniami. Jego zaletą jest duża szybkość (do 4 MB/s), oraz możliwość równoczesnej współpracy kilku urządzeń bez blokowania komputera. Są to niewątpliwie poważne zalety. Wyobraźmy sobie następującą sytuację: należy wydrukować plik znajdujący się na twardym dysku. Gdy drukarka jest wyposażona w zwykłe złącze równoległe Centronics, operacja przesyłania danych do drukarki będzie trwała kilkadziesiąt sekund. Są dwa powody tak niskiej prędkości. Po pierwsze samo złącze Centronics jest bardzo wolne (tylko 80 KB/s), a po drugie operacja kopiowania danych odbywa się przez komputer. Najpierw plik wczytywany jest do pamięci, a dopiero później przesyłany do drukarki. Interfejs SCSI pozbawiony jest powyższych wad. W jego przypadku rola komputera ogranicza się tylko do wydania odpowiedniego rozkazu. Cała transmisja odbywa się bez wiedzy procesora głównego, bezpośrednio pomiędzy urządzeniami. Dzięki temu już po kilku sekundach możemy otrzymać upragniony wydruk.

SIMM (Single Inline Memory Module) to rodzaj modułowej, znormalizowanej pamięci. Główną zaletą tego rozwiązania jest możliwość przenoszenia modułów między komputerami (te same SIMMy pasują do Amigi, IBM'a, Nexta itd). Sprzedawane są w różnych konfiguracjach, różniących się pojemnościami i czasem dostępu. Dla przykładu SIMM 1024*9 100ns, oznacza że moduł ma pojemność 1024 KB, każdy bajt składa się z 9 bitów (8 bitów danych + 1 bit parzystości), a czas dostępu do pamięci wynosi 100ns.

instrukcji, więc nie będę Was zanu-
dzać tym, o czym możecie w niej
sobie przeczytać. Wspomnę tylko,
że możliwe jest podzielenie dysku
na maksymalnie 11 partycji w do-
wolnym formacie (FFS- Fast File
System, OFS- Old File System lub
AFS- Alternatives File System).
Oczywiście wybieramy ten najle-
pszy, czyli FFS. Poza tym mamy
możliwość formatowania dysku w
formacie IBMA (przydatne dla
użytkowników emulujących sobie
wyżej wymieniony kalkulator).

Nie napisałem jeszcze, że kon-
troler GVP Serie II A2000 jest
sprzedawany również w wersji z
możliwością rozszerzenia pamięci
o 8 MB. Kosztuje wtedy trochę
więcej (o około 80 DM), ale nie
trzeba kupować dodatkowo karty
rozszerzającej RAM. Pamięć roz-
szerzamy pakietami typu SIMM
1024*8 100ns lub SIMM 1024*9
100ns po dwa megabajty jednoraz-
owo. Daje nam to możliwość
zwiększenia pojemności RAMu o
2,4,6 lub 8 MB. Całość mieści się
na jednej płytce i nie zajmuje przez
to dużo miejsca (zajęty jest tylko
jeden slot zamiast dwóch).

Przejdźmy jednak do testu. Nasz
kontroler wyposażony jest w twardy
dysk 105 MB Quantum LPS,
cechujący się cichą pracą, znikomym
poborem prądu i szybkim
czasem dostępu (17ms). Test szybko-
ści został przeprowadzony przy
pomocy programu DiskSpd V2.0.
Odczytywanie plików przebiega z
prędkością 756 KB/s przy wielko-
ści bufora 262 KB. Oczywiście dla
mniejszych buforów prędkość spa-
da. Przykładowo dla bufora 32 KB
prędkość wynosi już tylko 482
KB/s (górną strefę stanów niskich).
Firmowy program obsługujący
stację dysków twardych proponuje
utworzenie buforów po 64 KB na
każdą partycję. Jest to niewątpliwie
najbardziej optymalna wielkość.
Przy takim buforze prędkość od-
czytu waha się w granicach 590
KB/s. Wracajmy jednak do testu.

Tworzenie nowych plików przebie-
ga z prędkością 11 zbiorów na se-
kundę. Odczytywanie katalogu
dysku (czyli DIR) odbywa się z
prędkością 198 pozycji na sekundę.
Pełen zestaw wyników znajduje
się poniżej w tabelce. Dla porów-
nania znalazł się tam również test
prędkości RAM dysku i RADa.

Podsumowując: kontroler dysków
twardych GVP Serie II + RAM A2000
jest jednym z lepszych kontrolerów 16
bitowych do Amigi 2000. Stosunek
ceny kontrolera do jego szybkości jest
niewątpliwie korzystny dla użytkow-
nika. Dodatkowym plusem tego produ-
ktu jest podwójna prędkość zegara
(7.14/14.28 MHz), umożliwiającą efe-
ktywniejszą współpracę z szybszym
mikroprocesorem, np: ICD AdSpeed,
kartą TORNADO itp.

Wynik testu prędkości przeprowa-
dzonego programem DiskSpeed 2.0
(w plikach na sekundę)

	DH0:	RAM:	RAD:
tworzenie	11	7	13
otwieranie	27	13	29
szukanie	110	390	86
kasowanie	19	14	35

tworzenie (w bajtach na sekundę)

bufor	DH0:	RAM:	RAD:
512	28563	122783	53967
4096	142179	213594	72944
32768	229481	235108	76401
262144	321672	238344	76987

zapisywanie (w bajtach na sekundę)

bufor	DH0:	RAM:	RAD:
512	30200	189539	52824
4096	195456	544079	71089
32768	512770	709911	74379
262144	691175	738474	74924

czytanie (w bajtach na sekundę)

bufor	DH0:	RAM:	RAD:
512	65196	190774	81611
4096	369448	547641	126080
32768	456264	715033	135356
262144	758113	742902	136799

AMI-MARKET Dla Ciebie!

W AMI-MARKECIE i Ty mo-
żesz zamieścić swoje ogłosze-
nie. Wystarczy wyciąć nasz
blankiet zamieszczony w środku
AMIGOWCA, wypełnić go i
przysłać na adres redakcji. Swo-
je ogłoszenie możesz zamiesz-
czać praktycznie co miesiąc
(UWAGA: Jeśli chwilowo za-
braknie nam miejsca, to takie
ogłoszenie zostanie po prostu
przesunięte). Nie płacisz nic!

Ogłoszenia mogą zamieszczać tylko
osoby prywatne (jest jeden wyjątek).
Ogłoszenia mogą być zamieszczone
wyłącznie na druku wyjętym z czaso-
pisma (nie ksero). Ogłoszenia nie mogą
dotyczyć obrotu pirackimi kopiami
programów. Ogłoszenia dotyczące
sprzedaży muszą zawierać cenę i rok
produkcji w przypadku sprzętu. Na ko-
pierce dopisz AMI-MARKET.

PROGRAMY-AMIGA-tanio!, AxE-
Soft, 32-300 Olkusz, ul. Powstańców
Śl. 57, (Koperni + Znaczek)

Action Replay MK II, sprzedam!,
Oferty z ceną przysyłajcie na adres re-
dakcji! Napiszcie jak się z Wami skon-
taktować, jeśli Wasza oferta
'przejdzie'.

Sprzedam modulator-TV A520 do
Amigi (gwarancja), Wojciech Wysz-
cki, ul. Jaśminowa 5, 31-432 KRA-
KÓW, tel. 11-21-42.

AMIGA-CLUB, Grzegorz Jaworski,
ul. Roosevelta 4/5, 50-236 WROCLAW.

UWAGA:

Nie zamieszczamy ogłoszeń typu:
"Wymienię programy".

Do naszej redakcji dociera coraz więcej programów nadesłanych przez czytelników. Fakt ten bardzo nas cieszy, tym bardziej, że poziom prac jest dosyć wysoki. Większość z nich postaramy się zamieścić na kolejnych dyskieciech PD. Poza tym wszystkie nadesłane do nas prace biorą udział w naszym konkursie na najlepszy program. Na najnowszym dysku PD znajdziecie Państwo pierwszą porcję prac nadesłanych do AMIGOWCA. Oprócz tego, mamy jeszcze małą niespodziankę, tzn. specjalny dysk-dodatek oznaczony symbolem "A", na którym znajduje się najnowszy trzeci Sound Disk grupy Fluffy Bears.

AMIGOWY PD #5

1. Cheat's bank

- pierwszy program jaki otrzymałem w odpowiedzi na apel. Przyda się on z pewnością wielu zapalonym graczom. Program ten, to po prostu, zbiór cheatów czyli ułatwień do 134 gier. Można w nim przeglądać te cheaty, słuchając przy tym fajowej muzyki (wyciągniętej z gry "Blues Brothers"). Można też znaleźć w nim adres autora programu i przysłać do niego nowe cheaty, które zostaną umieszczone w przyszłych wersjach programu. Cheat's Bank jest niezwykle prosty w obsłudze. Właściwie to nie ma co pisać - po prostu uruchamiamy program i już! Podstawą właściwej obsługi programu jest umiejętność czytania (pisać nie trzeba umieć). Po przeczytaniu stron tytułowych (ich zmiana dowolnym klawiszem) możemy przystąpić do zaznajamiania się z treścią programu, którą stanowią ułatwienia do 134 gier. Czytamy więc jakiś wspaniały CHEAT, po czym możemy zobaczyć cheaty ze strony poprzedniej lub następnej. Tej "cudownej" zmiany stron dokonujemy używając klawiszy 'Strzałka W Górną' lub 'Lewy Przycisk Mysz' dla uzyskania poprzedniej strony oraz 'Strzałka W Dół' lub 'Prawy Przycisk Mysz' dla następnej strony. Ha, ale to nie wszystko - chytrąś komputera nie zna granie. Używając (wciskając) klawisza F10 lub obu przycisków myszy równocześnie możemy przejść do SPISU TREŚCI. Teraz, używając klawiszy od F1 do F9, możemy znaleźć poruszając się po wszystkich stronach CHEAT'S BANKU. I wreszcie ostatni klawisz jakiego możesz użyć (nie uwzględniając oczywiście kombinacji: CTRL+LEFT AMIGA+RIGHT AMIGA) - jest to klawisz zwany szumnie HELP. Po jego naciśnięciu pojawią się ponownie strony tytułowe. I to by było na tyle instrukcji ob-

ługi. Autor wyraża nadzieję, że teraz każdy będzie w stanie posługiwać się CHEAT'S BANKIEM. UWAGA! A teraz mamy apel Tomasza Katurzyńskiego (autora opisywanego programu) skierowany do wszystkich zapalonych graczy: "Jest to pierwsza wersja CHEAT'S BANKU. Zauważa ona na razie 134 cheaty, ale myślę, że powstaną kolejne wersje. Każda coraz obszerniejsza. A wszystko dzięki Wam. Czekam na cheaty nadesłane przez Was. Zostaną one zamieszczone w kolejnych wersjach CHEAT'S BANKU. Każdy kto przysłał mi jakieś cheaty (i dyskietkę zwrócić) otrzyma najnowszą jego wersję. Także, jeśli będzie chciał, w CHEAT'S BANKU zostanie umieszczone jego nazwisko. Nie zwlekaj więc, chcesz być sławny i podziwiany? Chcesz by Twoje nazwisko znał wszyscy amigowcy? Jeśli tak, to napisz do mnie i przysyłaj mi swoje cheaty. Prawda, że proste?" Adres znajdziesz na dyskietce, w dokumentacji do programu.

2. FileScanner v1.1

- Służy do pokazywania budowy plików wykonywalnych ("Amiga standard-object files" - programy, biblioteki, urządzenia, fonty). Po wpisaniu z CLI:

FileScanner nazwa_pliku

...otrzymasz listę "hunków", z których składa się program, ich położenie, typ oraz inne informacje zależne od rodzaju "hunka".

Wpisanie:

FileScanner ?

...spowoduje, że program sam zapyta o nazwę pliku do skanowania.

Ta wersja nie rozpoznaje jeszcze wszystkich rodzajów "hunków" i jeśli zaczniesz skanować program zawierający taki "hunk" (lub nawet plik nie będący plikiem wykonywalnym), to można otrzymać ogromną ilość komunikatów "hunk_unrecognized". Należy to przecześć lub przerwać wciskając Ctrl+C.

Cezary Biernacki - autor programu zamierza również ukończyć i rozpowszechnić

nie na zasadach ShareWare wersję, która będzie rozpoznawała wszystkie "hunki", współpracowała z "req.library" i Work-Benchem oraz umożliwiała usuwanie "hunków" (np. wirusów lub niepotrzebnych symboli). Czekamy na nią z niecierpliwością.

3. Pochodna

- Służy do obliczania pochodnej funkcji. Po uruchomieniu wypisuje listę znanych funkcji elementarnych i prosi o podanie funkcji, której pochodną ma być znaleziona. Funkcję należy podać w formacie podobnym do stosowanego w Pascalu czy Basicu

Są dwie różnice:

- przed minusem musi być jakaś liczba lub wyrażenie, czyli "-1" zapisujemy jako "0-1"

- mnożenie wykonywane jest przed dzieleniem (w razie wątpliwości należy stosować nawiasy)

Przykład

$O.5 \sin(-\cos(ax+20))$

$(\ln x) \lg(2x+h)$

zapisujemy jako:

$0.5 * \sin(0 - (\cos(a * x + 20))) * 2 / ((\ln(x) * 2) * \lg(2 * x + h))$

Jako zmienną niezależną program traktuje "x", zaś wszystkie znaki nie będące nazwami funkcji jako stałe

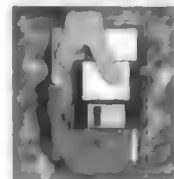
UWAGA! - program potrzebuje dużo miejsca na stosie, przed uruchomieniem należy go powiększyć poleceniem 'STACK 50000'. - przy dużych wartościach liczbowych mogą pojawić się zaokrąglenia.

Autorem programu jest Cezary Biernacki.

4. Wykresy

Temat programu jest banalny i stary jak świat, mimo to wykreślenie funkcji dwóch zmiennych. Zdaję sobie sprawę, że pomysł jest mało oryginalny i że takie rzeczy robiło się w połowie lat osiemdziesiątych na Spektrum, ale po pierwsze od czegoś trze-

Tomasz Flanc

ba zacząć, a po drugie na Amidze może to wyglądać o wiele ładniej. A poza tym nie wpadł mi w ręce do tej pory tego typu program. Instrukcja obsługi jest zbudna, może tylko podać czym są parametry o które program się pyta (w kolejności wprowadzania):

- litera odpowiadająca określonej funkcji
- przesunięcie wykresu w kierunku osi X
- przesunięcie wykresu w kierunku osi Y
- kąt nachylenia wykresu do płaszczyzny XY (liczba naturalna od 1 do 5 - im mniejsza liczba, tym większy kąt)
- pytanie o sposób sporządzania wykresu (mnożenie funkcji przez -1)

Autorem programu jest Wojciech Zuchowski.

5. WellTrix

- jest trójwymiarową wersją gry Tetris. Kiedy program się uruchomi możesz wybrać różne opcje z menu lub rozpocząć grę wybierając opcję "Start". Ten sam efekt uzyskasz po wejściu w spację lub przyciśnięciu myszki. Gra polega na układaniu specjalnych klocek z kształtów skonstruowanych z 2 do 5 kratek. Na różnych poziomach gry wykorzystywane są tylko niektóre klocki. I tak np:

Poziom 1 wykorzystuje tylko klocki składające się z 2 do 4 kratek. Poziom 2 wykorzystuje tylko klocki składające się z 4 kratek. Poziom 3 wykorzystuje tylko klocki składające się z 2 do 5 kratek.

Do sterowania klockami służy klawiatura. Możesz je przesuwać od ściany do ściany, w dół lub obracać dookoła własnej osi. Oczywiście im dłużej trwa gra, tym szybciej spadają klocki.

WellTrix może być uruchomiony z poziomu CLI. Rozwiązanie to daje nam możliwość wyzywania dowolnie sprecyzowanego zestawu czcionek. A oto przykład:

```
WellTrix [fontname[(/)]size]
```

...gdzie fontname jest nazwą czcionki, którą chcemy "doładować" do WellTrixu, a size oznacza jej rozmiar. A oto kilka przykładowych wywołań programu z poziomu CLI:

Welltrix -- wykorzystuje fonty systemowe.
Welltrix Helvetica/11 -- Helvetica o rozmiarze 11 punktów

Welltrix clean.9 -- Clean o rozmiarze 9 punktów.

Jednak rozmiar czcionki nie może przekroczyć wartości 11 punktów! Welltrix może również zostać uruchomiony z WorkBenchu. To rozwiązanie umożliwia nam dostęp do obszernego menu, w którym dokonuje się wyboru kilku ciekawych opcji:

COLOR0 -- ustawia kolor tła.

COLOR1 -- ustawia kolor ramek.

COLOR2 -- ustawia kolor "wypełnienia" klocków.

COLOR3 -- ustawia ostatni kolor ekranu.

FONT -- ustawia rodzaj czcionki wykorzystywanej przez program. fontname[(/)]size], np: "Topaz/9" lub "Geneva/9".

LEVEL -- ustawienie inicjującego poziomu gry.

MOVE -- ustawienie trybu sterowania: "NORMAL" lub "CLOCK" (patrz tabela).

NEXT -- dotyczy wyświetlania następnego klocka.

SCOREFILE -- ustalenie ścieżki dostępu dla zapisu listy najlepszych wyników. standardowo jest: "S:WellTrix.Scores".

SOUND -- jeżeli "ON", to efekty dźwiękowe są włączone.

SOUND_BONUS -- nazwa sample, który ma zostać odegrany w chwilach zwycięstwa.

SOUND_DROP -- nazwa sample, który ma zostać odegrany w momencie upadku klocka na dno "studni".

SOUND_ERROR -- nazwa sample, który ma zostać odegrany w momencie popełnienia błędu.

SOUND_FILLED -- nazwa sample odgrywanego w momencie, kiedy kolumna zostanie poprawnie wypełniona.

SOUND_OVER -- efekt dźwiękowy na początku i końcu gry.

SOUND_SIDES -- kolejny efekt dźwiękowy...

SOUND_SPEED -- dźwięk odgrywany podczas zmiany tempa gry

SPEED -- ustawienie początkowej szybkości opadania klocków.

VOLUME -- głośność dźwięku.

Wersja prezentowana Państwu pozbawiona jest efektów dźwiękowych. Ale, jak widać, tą niedogodność można usunąć samemu... Autorem programu jest Gary W. Milliom.

6. EnigmaTom

- to moduł muzyczny napisany przy pomocy programu z rodziny "Trackerów". Został on skomponowany i dostarczony do redakcji przez jednego z naszych czytelników - Tomasza Rozka. W kompozycji wykorzystano fragmenty utworu zespołu ENIGMA.

7. JęzykC

- to pełny listing programu omawianego w 6 odcinku kursu języka "C" przygotowanego przez Bohdana R. Rana. Na dysku znajdziecie uzupełniony listing z poprzedniego odcinka.

8. Animacja - wykonana przy pomocy programu DPaint IV przez Jarosława Zachwieję. Po prostu uruchom i zastanów się jak to zrobić!

Autorem większości ikonek zamieszczonych na dysku jest Dariusz Zwierzyński.

UWAGA: Redakcja nie odpowiada za dobór kolorów ustawionych w preferencjach.

Do wszystkich programów załączone są krótkie opisy w języku polskim!

Na dyskietce znajduje się również spis wszystkich dotychczas opublikowanych programów (plik "Przeczytaj").

Dodatek "A" -

SOUND DISK 3/FLUFFY BEARS

Jako pierwsi możemy zaprezentować Państwu najnowszy produkt bydgoskiej grupy Fluffy Bears wydany w kilka dni po ukazaniu się MegaDema. Dysk muzyczny, bo o nim właśnie mowa, zawiera kilkanaście utworów napisanych przy pomocy programów z rodziny "trackerów". Autorami wszystkich kompozycji są ludzie ukrywający się pod pseudonimami BatBeast i Michael. Twórcą grafiki jest oczywiście Animal, a całość oparł i do kupy złożył Stalker. To po prostu trzeba zobaczyć!

Prosimy o uwagi o naszej bibliotece. Piszcie do nas jakich programów poszukujecie i jakie powinny się w niej znaleźć. Czekać również na owoce Waszej pracy. Jak widzicie już wydajemy dysk dodatkowy.

W czerwcu

SUPERNIESPODZIANKA

dla wszystkich początkujących amigowców.

Jak zamawiać i ile to kosztuje?

Dyskietki PD można zamawiać przysyłając pieniądze na nasze konto (blankiet we wkładce) oraz:

- podając symbol dysku PD (od #1 do #5 oraz "A")
- podając CZYTELNICIE swój adres
- podając ilość posiadanej pamięci w komputerze

Nasz dysk PD kosztuje 25 tysięcy złotych (wliczone są w to koszty dysku, przesyłki, nalepki, opakowania, itp.).

UWAGA: Dla osób prenumerujących AMIGOWCA cena jest niższa i wynosi tylko 20 tysięcy złotych!

Jeżeli ktoś zyczy sobie by mu wysłać dysk PD za zaliczeniem pocztowym, to sam pokrywa koszty tego zaliczenia

Wspaniałe możliwości graficzne Amigi podziwiają od lat z niekrytym zachwytem posiadacze zarówno samych Amig, jak i innych często jakże odmiennych komputerów. Co zdecydowało o tak silnej pozycji tej maszyny jako narzędzia pracy twórczej wielu ludzi na świecie? Myślę, że każdy doskonale zna odpowiedź na to pytanie. Łatwość i prostota tworzenia grafiki. Tak moi drodzy. Nawet osoba nie potrafiąca użyć ołówka do celów bardziej skomplikowanych niż podkreślenie tematu w zeszycie lub wypełnienie krzyżówki może za pomocą Amigi odkryć i wykreować swój własny odrębny świat. Tworząc w wyobraźni jedynie ogólny zarys przedmiotu lub przedmiotów, które chce stworzyć, konstruuje je i nadaje im pewne właściwości. Modeluje trochę nieświatłomnie całkowity obraz obiektu. Czarna magia? Nie. FIZYKA !!!

Zaczniemy od podstaw. Na jakiej zasadzie działa ludzki zmysł wzroku - nasze oko. Promienie światła padają na siatkówkę, która pełni podstawową rolę w pobieraniu informacji przez nasz mózg. Siatkówka posiada trzy rodzaje komórek nerwowych, które reagują na różne częstotliwości fali świetlnej przekazując do mózgu impulsy elektryczne, z których to nasz umysł wyciąga odpowiednie wnioski... Tylko co ma sposób funkcjonowania oka do grafiki na Amidze? - zapytasz Drogi Czytelniku. Otóż bardzo, bardzo dużo. To co widzimy to światło odbite, z wyjątkiem takich urządzeń jak żarówka, która świeci światłem własnym, (o żarówkach później). Ponieważ samo światło jest zjawiskiem czysto fizycznym czyli ścisłym, to czemu nie obliczyć całej drogi promienia świetlnego od źródła do obiektu rejestrującego (oko, kamera, aparat fotograficzny) wraz z charakterem jego wiązki - kolorem, natężeniem. Znowu zapytacie: Gdzie ja mam to liczyć, "w pamięci"? Właśnie nie! Ktoś parę lat temu wpadł na ten wspaniały pomysł i napisał odpowiedni program wykonujący całą brudną robotę za Ciebie. Modelowanie rzeczywistości, o którym wspominałem przed chwilą w języku angielskim nazywane jest "Ray-Tracing" czyli w wolnym tłumaczeniu "śledzenie wiązki". Dzięki rygorystycznemu stosowaniu przez program praw fizycznych i uwzględnianiu bardzo dużych ilości danych obrazy generowane za pomocą tej metody są, przy niewielkim zaangażowaniu ze strony użytkownika, wysoce realistyczne i żywe.

SCULPT 4D cz. 1

- * nie umiesz rysować - AMIGA Ci pomoże
- * wystarczy szkielec - reszta zrobi się sama
- * wybierz najlepszy program do Ray-Tracingu

Jarosław Zachwieja

Dobrze, dobrze - zabrzni zaraz riposta - nie skoro ta metoda jest tak rewelacyjna, to musi również mieć niekiekie wady! Oczywiście ma. Jedną, lecz w istocie niebagatelną. Tą wadą jest czasochłonność! Poruszanie się w trójwymiarowym świecie nie stanowi dla większości z nas żadnego problemu. Jest to zdolność, którą każda istota ludzka nabywa we wczesnym okresie życia. Niestety przetransportowanie tej instynktownej wiedzy na dwuwymiarową płaszczyznę jaką jest ekran monitora nie jest wcale takie proste. Każdy obiekt w tej sztucznej trójwymiarowej przestrzeni musi być zdefiniowany matematycznie, a następnie precyzyjnie umiejscowiony. Nawet najprostsza scena może wymagać tysięcy obliczeń. Na szczęście Amiga bierze je w przeważającej części na siebie... W programach modelujących rzeczywistość, dla wygodę będąc je nazywał RT - ray tracing, każdy obiekt naszych zainteresowań musi składać się z punktów i krawędzi, których współrzędne są dokładnie opisane w przestrzeni. Tworzenie trójwymiarowych obiektów nie jest takie proste jak przesunięcie kursora po ekranie. Dobieranie koloru nie przypomina wcale funkcji "FILL". Tak więc skoro możliwości tradycyjnych programów grafiki dwuwymiarowej bez przerwy rosną, po co zajmować się tym całym trzecim wymiarem??? Odpowiedź jest dość prosta. W programach graficzno-animacyjnych takich jak DeLuxePaintIV lub SpectraColor można wykonywać przy dużej dozie wyobraźni przestrzennej całkiem niezłe rysunki, jednakże gdy chcemy spojrzeć na obiekt z innej strony, należy narysować go raz jeszcze, uwzględniając zmianę położenia obserwatora lub obiektu. Dzieje się tak dlatego, ponieważ te programy manipulują pikselami (czyli punktami) na ekranie monitora bez zrozumienia, co te punkty sobą reprezentują. W programie RT, każdy obiekt jest zdefiniowany dokładnie przez punkty, które mogą być przesuwane, obracane i skalowane bez naruszania integralności samego obiektu. Tak więc, chociaż tworzenie "aktorów" w trzech wymiarach

może być nadzwyczaj pracochłonne, to jednak kiedy zostanie on już zdefiniowany, można go użyć w niezliczonych sekwencjach, obejrzeć go z każdej strony i z każdego kąta bez dodatkowego trudzenia twórcy.

Zainteresowanie programami RT bez przerwy rośnie. Wielu użytkowników zaczyna interesować się niebywałymi możliwościami tych narzędzi, lecz często stają przed dylematem: jakiego programu użyć i jak się do niego zabrać? Na polskim pseudorynku aktualnie dostępnych jest kilka programów RT. Są to:

Real 3D
RealSoft
Aegis Vision 4D
Oxxi
Turbo Silver
3D Professional
Imagine
Ray Dance
Sculpt 3D
Professional Byte
Sculpt Animate 4D
Byte by Byte

Pierwszy z nich - Real 3D - ma potężną wadę, jaką jest edytor figur przestrzennych. W zamierzeniach producenta miał on być prosty w obsłudze, lecz zbyt duża dążność do upraszczania go spowodowała, że używanie tego edytora jest czystą udrętką. Bliżej nie znany Aegis Vision 4D to prosty, niewyrafinowany program pozwalający na prymitywną animację obiektów złożonych co najwyżej z prostych płaszczyzn. Jedyną jego zaletą jest niewiarygodna szybkość, którą przewyższa wszystkie inne programy RT. Turbo Silver i Imagine, to najbardziej rozbudowane programy do tworzenia sztucznej rzeczywistości. Ich wadą jest opieszałość i drapieżne gospodarowanie pamięcią. Kiedyś czytalem w czasopiśmie "Amiga World" wyznania faceta, który robiąc na TS okładkę do książki, zajął samymi danymi do generacji okładki - bagatelka - SIEDEM MEGA, a okładka generowała się "coś" około tygodnia. Sculpt 3D pro to wysoce

usprawniona wersja Sculpta 4D mająca tylko jedną wadę. Chodzi tylko o komputery wyposażone w pamięć powyżej 2Mb. Drobnostka... Natomiast Sculpt Animate 4D to prawdopodobnie najlepszy w swojej klasie (czyli w klasie średniej - wymagającej niewielkiej ilości pamięci) program do Ray-Tracingu. Jeden z najlepszych edytorów figur przestrzennych posiada też bogate możliwości ustawiania parametrów poszczególnych płaszczyzn, z których figura się składa. Sculpt Animate 4D (SA4D) jest programem, który z czystym sumieniem mogę polecić mniej wymagającym użytkownikom oraz tym, którzy nie padają chęcią wyposażania swojej podopiecznej kilkunastoma megami pamięci. Sculpt jest bardzo skomplikowanym programem, jakkolwiek kierując się poniższym opisem oraz odrobiną uwagi, można "wycisnąć" z niego niesamowite rzeczy. Tak więc, zaczynamy!

Część pierwsza: Rozwijane menu.

W programie SC4D mamy do dyspozycji 146 komend wywoływanych z pięciu menu głównych i dwudziestu podmenu. Na pierwszy rzut oka wydaje się to liczbą trudną do ogarnięcia, lecz przy odrobinie treningu można doskonale je opamiętać. Pięć menu głównych to:

Project - odpowiedzialne za ogólne czynności programu - zapis/odeczyt z dysku, zarządzanie animacją i pamięcią, sterowanie poszczególnymi ekranami.

Edit - praca z obiektami trójwymiarowymi, ich edycja, zmiany kształtu, operacje na punktach, współrzędne itd.

Tools - Narzędzia. Selekcja punktów, magnetyzm, tworzenie krawędzi

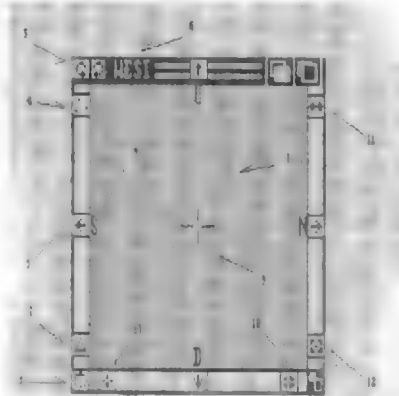
Observer - Wszelkie sprawy związane z kamerą: Obiektyw, wielkość obszaru, jaki ma być pulsem pokazany, format ekranu, jakość obrazu.

World - Świat, w jakim ma się rozgrywać scena: niebo, podłoga, światło globalne

W dzisiejszym odcinku zajmę się okienkami. Płyta główna programu składa się z trzech okien obrazujących widok z trzech różnych pozycji. W podstawowej konfiguracji są to widoki z dołu, z zachodu i z północy. Okna te posiadają dość dziwny zestaw gageł, czyli takich małych cyferek, którymi można robić rzeczy, jakie nam się w głowach nie mieszczą

Już na pierwszy rzut oka widać, że ilość gageł niebagatelnie wzrosła w stosunku do standardowego wyposażenia okienka dosowskiego. Ponieważ uruchamianie funkcji, które sobą reprezentują, z

menu było by nadzwyczaj uciążliwe i niewygodne, programista umieścił je w bezpośredniej bliskości samego obiektu, który znajduje się w oknie. Punkty w edytorze figur trójwymiarowych mogą mieć dwa kolory; żółty - punkt aktywny, i fioletowy - punkt "wyłączony". Wszelką działalność przeprowadza się TYLKO na punktach zapalonych. Wyjątkiem są operacje kasowania wszystkich danych oraz operacja zamiany punktów zapalonych ze zgaszonymi. Na rysunku mamy pokazane jedno z okien edycyjnych

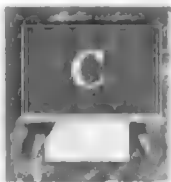

Oznaczono tam trzynastą elementów kolejnymi cyframi arabskimi. Pierwszy gageł służy do przesuwania punktów w przestrzeni. Po kliknięciu na niego, wszystkie zapalone punkty we wszystkich oknach zostają przywiązane do kursora (tego niebieskiego krzyżyka - nie mylić ze znacznikiem myszki). Przytrzymując LMB (lewy kl. myszy) w dowolnym miejscu okienka powodujemy, że kursor (krzyżyk) wraz z przywiązanymi do niego punktami wędruje w to właśnie miejsce. Wyłączyć tę opcję można w dwojaki sposób: wciskając prawy klawisz myszy (RMB) lub klikając ponownie na gageł. Ikona druga to tzw. Edge Maker. Służy ona do łączenia punktów krawędziami. Jeśli właśnie zapaliliśmy punkt klikając na niego dwa razy LMB lub postawiliśmy nowy wciskając RMB i zaraz potem LMB to można je połączyć z istniejącymi już, zapalonymi punktami. Warunkiem tego jest liczba zapalonych punktów nie przekraczająca trzech. Jeżeli łączyliśmy dwa punkty, powstanie odcinek, jeśli trzy - płaszczyzna. Gageł nr 3 wraz ze swoimi trzema braćmi z każdej strony okna służy do przesuwania zawartości okna. Bardzo przydatny, gdy pracujemy przy dużym powiększeniu i nie chcemy zmieniać parametrów samego okna. Czwartą kwadratową pomaga w operacjach wybierania punktów. Po kliknięciu LMB

"gasi" on wszystkie zapalone punkty. Jeśli takowych nie ma w danym okienku, to dokonuje wyczynu dokładnie odwrotnego. Zapala wszystkie punkty w oknie. Dwie strzałki oznaczone numerkiem 5 pozwalają na obracanie zapalonych punktów wokół kursora. Najlepsze efekty przy obracaniu edycyjnych figur daje ustawienie kursora w centrum okna. Obrót następuje tylko w tej płaszczyźnie, którą reprezentuje okno. O tym, którą płaszczyznę właśnie wybraliśmy, mówi nam listwa główna okna, czyli gageł 6.

Wewnątrz okna, dokładnie po środku każdego boku znajduje się litera. Oznacza ona płaszczyznę przylegającą do odpowiadającego tej literze boku okna. Mały selekcyjny znaczek w kształcie litery X to cel punkt, na który skierowany ma być obiektyw kamery. Pojawia się on zawsze po uruchomieniu programu w punkcie 0,0,0 czyli w środku trójwymiarowego świata. Figura oznaczona numerkiem 9 to oczywiście kursor (nazwany przez ludzi z nadmiernym poczuciem humoru "wodziakiem"). Aby go przesunąć, wystarczy nacisnąć w okienku LMB i przytrzymując go wodzić sobie do woli... Gageł jedenasty (przepraszam za przeskok, ale za chwilę wszystko wyjaśnię) przewraca (tak, tak, jak naleśnik) płaszczyznę w oknie. Z góry robi coś itp. Natomiast "galki" 10 i 12 to tak zwane zoomery (czyt. zumery). Pozwalają na zmianę pola widzenia. Dziesiątka robi zbliżenie, jedenastka przeciwnie - oddala. Ostatnia i oczywiście pechowa trzynastka wydaje się już znajoma. Tak, to miniaturka wodziaka. Dzięki niej można bez problemu ustawić dokładnie tak obraz w oknie (a zarazem także w pozostałych dwóch), aby kursor, będący dotychczas gdzieś w kącie znalazł się pośrodku. Możliwa jest zatem dokładniejsza obserwacja "obrabianego" fragmentu

Na koniec pierwszego odcinka, krótka refleksja. SC4D jest programem dość starym (1988-90), jakkolwiek nadal zachowuje popularność wśród ludzi, którzy używają do pracy twórczej podstawowej konfiguracji Amigi (ewentualnie rozszerzając ją do 1Mb). Jego duża elastyczność i prostota obsługi sprawiają, iż program ten plasuje się na czołowych miejscach w notowaniach programów RT. Jako ciekawostkę mogę dodać, że cena tego programu w Stanach wynosi 340\$. Jest to chyba dobrym wykładnikiem jego wartości. Chyba nie muszę dokładać, że rozchodzi się jak świeże bułeczki...

Kto dotrwał do dzisiejszego odcinka kursu będzie umiał stworzyć własny programik a'la DeLuxe Paint. Większą część tego programu wydrukowaliśmy w poprzednim Amigowie. Dzisiaj pierwsze z rozszerzeń. Ucz się z nami naprawdę warto. UWAGA: Kurs C wzbudza wiele emocji wśród naszych czytelników - kilka słów o nim w artykule Pisma, piśmka MAJ'92.

XV MAŁA RZECZ, A JAKŻE CIESZY CZYLI GADGETY

No to teraz rzeczywiście możemy poszaleć. Nawet lepiej niż w BASIC-u - no bo i subtelnie sobie można zadeklarować, a i z klawiaturą się pobawić. Mogłoby się wydawać że niewiele tu już można wymyślić - okazuje się jednak, że można. Ten drobniaczek - tak charakterystyczny dla wszystkich prawie użytkowych programów na Amigę - nazywa się Gadget.

Gadgets występują praktycznie wszędzie tam, gdzie używa się myszy. Jest to programowy interfejs odznaczający się zarówno efektywnością, jak i łatwości obsługi i zrozumienia. Ponieważ wszystkie prawie operacje związane z gadżetami wykonywane są automatycznie przez intuicję, użytkownikowi pozostaje tylko odbieranie wiadomości.

Najogólniej gadget jest prostokątnym polem w obrębie okna, na które można wskazać myszą i ewentualnie zmienić w jakiś sposób stan różnych zmiennej związanych z tym gadżetem. Gadget może (ale nie musi!) wysłać dwie klasy wiadomości: GADGETDOWN jeśli lewy klawisz myszy został wcisnięty gdy wskaźnik znajdował się w jego granicach oraz GADGETUP gdy klawisz został zwolniony. To czy dany gadget jakiegokolwiek wiadomości będzie przekazywać zależy od ustawienia określonych znaczników w definiującej go strukturze.

Istnieją trzy dostępne dla użytkownika typy gadżetów: BOOLGADGET - najprostszyszy z nich czyli taki narysowany na ekranie klawisz, STRGADGET służący do wprowadzania tekstów oraz PROPGADGET - potencjometr.

Oczywiście każdy typ gadżetów może mieć różne wersje. I tak BOOLGADGET może działać tak jak normalny klawisz - włączony przy wcisnięciu i wyłączony przy puszczeniu klawisza myszy - lub jak przełącznik, którego stan jest zmieniany przy każdym jego wybraniu. STRGADGET może służyć do wprowadzania dowolnych tekstów lub tylko liczb - w tym przypadku można wprowadzać tylko znaki cyfrowe - oraz minus, a wpisana wartość dostępna jest w pewnym określonym polu. PROPGADGET może działać w pionie, w poziomie lub w obu tych kierunkach (jak manipulator X-Y) oraz może wysyłać informacje o zmianie położenia na bieżąco wysyłając wiadomość klasy MOUSEMOVE. Zaczniemy jednak może ogólnie - od tego, jak wygląda struktura opisująca gadget.

Zajrzymy do pliku `include/intuition/intuition.h` - zdefiniowana jest tam struktura o nazwie Gadget:

```
struct Gadget {
    struct Gadget *NextGadget;
    SHORT LeftEdge, TopEdge, Width,
    Height;
    USHORT Flags;
    USHORT Act (var);
    USHORT GadgetType;
    APTR GadgetRender;
    APTR SelectRender;
    struct IntuiMessage *GadgetText;
    LONG MutualExcl;
    APTR SpecialInfo;
    USHORT GadgetID;
```

GADGETY & REQUESTERY

- * Są tylko 3 typy gadżetów
- * GREL znaczy Gadget+Relativ
- * Retry, Cancel - czyli requester!

Bohdan R. Rau

APTR UserData;

Znaczenia niektórych nazw możemy się już domyślać. NextGadget to wskaźnik do następnego gadżetu ma `LeftEdge`, `TopEdge`, to pozycja, `Width` i `Height` to wymiary gadżetu.

Do określenia tego, jaki jest to gadżet, służą trzy pola. Pierwsze z nich - pole `Flags` - to pole znaczników określających ogólne parametry gadżetu, takie jak rodzaj związanej z gadżetem obrazującej go struktury czy też sposób obliczania wymiarów. Oto znaczenie poszczególnych znaczników:

GADGIMAGE - struktura obrazująca gadżet (pole `GadgetRender` i `SelectRender`) jest struktura `Image`. Jeśli bit ten nie będzie ustawiony, intuicja spodziewać się tam będzie struktury `Border`.

GADGHCOMP - wybrany gadżet będzie wyświetlony w przedziwnych kolorach;

GADGHBOR - wybrany gadżet będzie otoczony prostokątną ramką;

GADGHIMAGE - wybrany gadżet będzie wyświetlony za pomocą struktury znajdującej się w polu `SelectRender` (czy jest to `Image` czy `Border` zależy od wartości bitu `GADGIMAGE`);

GADGHNONE - obraz wybranego gadżetu w ogóle nie będzie zmieniany (gadżet optycznie nie będzie reagował na mysz).

GRELWIDTH - jeśli ustawimy ten bit, szerokość gadżetu będzie obliczana relatywnie w stosunku do szerokości struktury zawierającej ten gadżet (`Window` lub `Requester`). Jeśli więc bit ten będzie ustawiony, szerokość okna na którym znajduje się gadżet wynosi 320 a wartość w polu `Width` wyniesie -30, rzeczywisty wymiar gadżetu (a ściślej jego pola selekcji) wyniesie $320 - 30 = 290$;

GRELHEIGHT - to samo ale wysokość;

GRELRIGHT - ustawienie tego bitu powoduje, że pozycja gadżetu obliczana jest nie od lewego, a od prawego brzegu zawierającego go okna (lub requestera). I tak jeśli szerokość okna wyniesie 320 a wartość w polu `LeftEdge` gadżetu -230, to rzeczywista pozycja gadżetu będzie wynosiła $320 - 230 = 90$;

GRELBOTTOM - to samo tyle że dotyczy pola `TopEdge`.

SELECTED - jeśli gadżet w danej chwili jest wybrany (lub w przypadku **TOGGLESELECT** włączony) bit ten jest ustawiony. Ustawienie tego bitu przy inicjalizacji ma sens tylko w przypadku **TOGGLESELECT**.

GADGINARLED - gadżet nie reaguje na mysz. Zmiany tego znacznika powinny być dokonywane przez funkcje `OnGadget` oraz `OffGadget`.

Następne pole - `Activation` - służy do określenia reakcji gadżetu. I tak:

GADGIMMEDIATE - wcisnięcie klawisza przy wskaźniku myszy w polu selekcji gadżetu powoduje wysłanie wiadomości typu **GADGETDOWN**. Przypominam, że w odehranej z portu

wiadomości `IntuiMessage` pole `Class` przyjmie wartość **GADGETDOWN**, natomiast w polu `lAddress` znajdzie się wskaźnik do gadżetu, który spowodował wysłanie wiadomości;

RELVERIFY - sytuacja jest podobna, ale dotyczy puszczenia klawisza oraz wiadomości klasy **GADGETUP**;

FOLLOWMOUSE - gadżet będzie wysyłał informacje o ruchach myszy w jego polu selekcji przez cały czas gdy jest wybrany. Wiadomość oczywiście klasy **MOUSEMOVE**;

TOGGLESELECT - dotyczy gadżetów - przełączników. O ile normalny gadżet typu **BOOLGADGET** zmienia swój stan zarówno przy wcisnięciu, jak i puszczeniu klawisza, o tyle gadżet taki z ustawionym znacznikiem **TOGGLESELECT** zmienia stan (czyli wyświetlany obraz oraz wartość bitu `SELECTED` w polu `Flags`) na przeciwny;

BOOLEXTEND - ustawia się, gdy do gadżetu dołączona jest struktura `BoolInfo`;

RIGHTBORDER, **LEFTBORDER**, **TOPBORDER**, **BOTTOMBORDER** - te znaczniki ustawia się, gdy chcemy umieścić gadżet w obrębie ramki okna. Odpowiednie wymiary ramki obliczane będą wtedy na podstawie pozycji i wielkości gadżetu;

ENDGADGET - jeśli gadżet podłączony jest do requestera, wybranie tego gadżetu powoduje zamknięcie requestera;

STRINGCENTER i **STRINGLEFT** - ustalają sposób umieszczania tekstu w gadżetach **STRGADGET**;

LONGINT - wskazuje, że gadżet typu **STRGADGET** użyty jest do wprowadzania liczb; **ALTKEYMAP** - wskazuje, że użyta będzie inna mapa klawiatury niż aktualnie obowiązująca w systemie.

I następne pole - `GadgetType` - służące do określania typu gadżetu. Większość bitów tego pola na razie nas nie interesuje, dotyczy bowiem gadżetów kreowanych przez system, podam więc tylko kilka z nich:

BOOLGADGET - gadżet typu "włącznik" lub "przełącznik";

STRGADGET - gadżet do wprowadzania tekstu lub liczb;

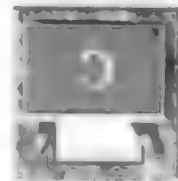
PROPGADGET - potencjometr;

Ponadto jeśli gadżet podłączony jest do requestera, należy ustawić bit **REQGADGET**.

Jak już wspominałem, obrazem gadżetu może być `Image` lub `Border`. Wskaźnik do odpowiedniej struktury znajduje się w polu `GadgetRender` oraz - jeśli ustawiony jest bit `GADGIMAGE` - w polu `SelectRender`. Tekst opisujący gadżet (czyli wskaźnik do `IntuiText`) znajduje się w polu `GadgetText`. Oczywiście wartości w tych polach mogą być równe zero jeśli np. nie potrzebujemy opisu gadżetu lub gadżet ma być "niewidoczny" albo umieszczony na istniejącym rysunku.

Ponieważ z reguły łatwiej jest operować własnym identyfikatorem gadżetu niż jego adresem, w

pole **GadgetID** wstawić możemy dowolną liczbę. Nie będzie ona interpretowana przez intuition. Nie będzie również interpretowana dana umieszczona w polu **UserData**.

Pole **MutualExclude** służy podobno do wzajemnej automatycznej deaktywacji gadżetów typu **BOOLGADGET/TOGGLELECT**. Podobno - bo nigdy nie udało mi się tego uruchomić.

Pole **SpecialInfo** ma znaczenie zależne od typu gadżetu. Znajduje się tam wskaźnik do dodatkowej struktury opisującej pracę gadżetu lub - w przypadku prostego gadżetu **BOOLGADGET** - wartość zero.

Takie struktury istnieją dokładnie trzy. Oto struktura **StringInfo** opisująca gadżet tekstowy:

```
struct StringInfo {
    USHORT Buffer;
    USHORT UndoBuffer;
    SHORT BufferPos;
    SHORT MaxChars;
    SHORTID: apPos;
    SHORTID: opPos;
    SHORTID: opCount;
    SHORTID: opCount;
    SHORTID: opCount;
    struct Layer *LayerPtr;
    LONG LongInt;
    struct KeyMap *AltKeyMap;
};
```

I znów nie interesują nas wszystkie pola. Pole **Buffer** powinno zawierać wskaźnik do obszaru w pamięci, gdzie wpisujemy bieżący tekst. **UndoBuffer** to wskaźnik do obszaru w pamięci, gdzie składowany będzie tekst zawarty w buforze w chwili jego wybrania i stamtąd będzie odtworzony przy naciśnięciu kombinacji **AMIGA/Q**. Ponieważ w danej chwili może być aktywny tylko jeden gadżet, obszar **UndoBuffer** może być wspólny dla wszystkich gadżetów. **MaxChars** to maksymalna ilość znaków która może być wpisana (łącznie z końcowym zerem). **BufferPos** to pozycja kursoru w napisie (nie na ekranie!) natomiast **DispPos** to pozycja pierwszego wyświetlanego znaku. Z pola **LongInt** można odczytać (jeśli ustawiony był bit **LONGINT**) wartość wpisaną liczbę (oczywiście można to zrobić za pomocą funkcji `atoi` ale po co), natomiast pozostałe pola są inicjalizowane i wykorzystywane tylko przez intuition.

Następna możliwa struktura jest dedykowana do gadżetu **BOOLGADGET** struktura **BoolInfo**:

```
struct BoolInfo {
    USHORT Flags;
    WORD Mask;
    ULONG Reserved;
};
```

Służy ona do określenia kształtu "czułego pola" gadżetu. Jeśli ustawiony jest bit **BOOLEXTEND** kształt ten (a z innymi kształtami podświetlanego przy wybraniu gadżetu obszaru ekranu) definiowany będzie przy pomocy danych zawartych w polu **Mask** struktury w ten sam sposób, w jaki interpretowane są dane dla struktury **Image**. Oczywiście szerokość i wysokość takiej maski muszą być identyczne z rzeczywistymi wymiarami gadżetu! W polu **Flags** należy wstawić wartość **BOOLEXTEND**, pole **Reserved** najlepiej zostawić w spokoju. I trzecia struktura dedykowana do gadżetu - potencjometru:

```
struct PotInfo {
    USHORT Flags;
    USHORT HorizPot;
    USHORT VertPot;
    USHORT HorizBody;
    USHORT VertBody;
    USHORT Width;
    USHORT Height;
    USHORT HPotRes;
    USHORT VPotRes;
    USHORT LeftBorder;
    USHORT TopBorder;
};
```

W polu **Flags** można ustawić następujące bity: **FREEHORIZ** - poziomy potencjometr; **FREEVERT** - pionowy potencjometr (jeśli ustawimy oba bity otrzymamy coś podobnego do analogowego joysticka narysowanego na ekranie); **AUTOKNOB** - jeśli chcemy, aby wielkość suwaka potencjometru kontrolowana była przez intuition ustawiamy ten bit, a pole **GadgetRender** gadżetu powinno wskazywać na pustą strukturę typu **Image**. Jeśli nie ustawimy tego bitu, pole to

musi wskazywać na kompletną strukturę **Image**. **PROPBORDERLESS** - potencjometr nie będzie miał rami, **KNOBHIT** - ten bit ustawia i kasuje intuition.

W polach **HorizPot** i **VertPot** znajdują się aktualne wartości położenia suwaka. Wartości te są proporcjonalne do położenia licząc z zakresu 0..0xFFFF. **HorizBody** i **VertBody** wskazują, o jaką wartość ma zmienić się odpowiednia wartość **HorizPot** lub **VertPot** przy "depiciu" na potencjometrze poza suwakiem. Jeśli ustawiony jest bit **AUTOKNOB** pokazują również wielkość suwaka proporcjonalnie do wielkości potencjometru. Gadżety mogą być podłączone do okna - w tym celu adres pierwszego gadżetu umieszcza się w polu **FirstGadget** odpowiedniej struktury **NewWindow** przed otwarciem okna. Należy zwrócić uwagę na jeden szczegół dotyczący gadżetów - potencjometrów: jeśli chcemy odnieść od intuition informację o poruszaniu się suwaka (klasa wiadomości **MOUSEMOVE**) musimy ustawić bit **MOUSEMOVE** w polu **IDCMPFlags**, lecz nie musimy ustawić w polu **Flags** bity **REPORTMOUSE**. Oczywiście w polu **Activation** gadżetu musi być ustawiony bit **FOLLOWMOUSE**.

XVI DUŻA RZECZ, A CIĘSZY JESZCZE BARDZIEJ CZYLI REQUESTER

Na pewno każdy się domyśla, że gadżetami w jakiś sposób można manipulować. Owszem, można. Można nie tylko uaktywniać lub odłączać niektóre gadżety, można również dodawać je do listy lub usuwać z niej - ogólnie rzecz biorąc można raczej dużo. Ale takie operowanie gadżetami nie jest zbyt wygodne. Aby jeszcze bardziej ułatwić życie programistom, autorzy systemu wymyślili coś, co nazywa się **Requester**. Najprostszym requesterem jest takie małe okienko z napisami "Retry" i "Cancel" co się pokazuje, gdy nasza działalność nie podoba się systemowi.

Wywołuje się to bardzo prosto - w bibliotece **intuition.library** znajduje się funkcja **AutoRequest**:

```
long struct Window *Window;
intuiText *Body;
struct intuiText *PText;
struct intuiText *NText;
long PFlag;
long NFlag;
long W;
long H;
```

Ilość parametrów jest - jak widać - wciąż pokazna, ale wszystko to jest całkiem proste. **Window** to oczywiście okno na którym otworzy się requester, **Body** to tekst wypisany na nim (np. "Software error..."), **PText** i **NText** to teksty wypisywane w ramkach jako "Tak" i "Nie". **PFlag** i **NFlag** to wartości **IDCMPFlags** dla gadżetów **P** i **N** (niezależnie od tego co tam wpisujemy zawsze oprócz tego będzie ustawione **RELVERIFY**). **W** i **H** to wysokość i szerokość requestera. Funkcja zwraca **TRUE** jeśli wybrany został gadżet **P** lub **FALSE** gdy wybrano gadżet **N**. Program przykładowy - proszę sobie napisać samemu. Dla dociekliwych: co się stanie, gdy system z jakichś przyczyn nie będzie mógł otworzyć requestera?

Drugi typ requestera jest bardziej skomplikowany. Jest to po prostu wydzielony blok gadżetów, który może być w każdej chwili uaktywniony i - co ważne - który blokuje wszystkie inne wiadomości i operacje związane z oknem, na którym jest otwarty. Są dwie możliwości wywołania takiego requestera: użycie funkcji **Request** powodującej natychmiastowe uaktywnienie lub wywołanie requestera z prawym klawiszem myszy - podwójne uderzenie w ten klawisz spowoduje automatyczne uaktywnienie requestera. Zajniemy się na razie pierwszą możliwością, a przede wszystkim samą strukturą **Requester**:

```
struct Requester {
    struct Requester *OlderRequester;
    SHORT LeftEdge;
    SHORT TopEdge;
    SHORT Width;
    SHORT Height;
    SHORT RelLeft;
    SHORT RelTop;
};
```

```
struct Gadget *ReqGadget;
struct Border *ReqBorder;
struct IntuiText *ReqText;
USHORT Flags;
UBYTE BackFill;
struct Layer *ReqLayer;
UBYTE ReqPad1[32];
struct BitMap *ImageBMap;
struct Window *ReqWindow;
UBYTE ReqPad2[36];
```

); Poszczególne pola struktury to:

OlderRequester - tego używa intuition.

LeftEdge, **TopEdge** - pozycja lewego górnego rogu requestera w stosunku do okna, na którym będzie otwarty (jeśli nie jest ustawiony bit **POINTREL**).

Width, **Height** - wymiary requestera;

RelLeft, **RelTop** - pozycja lewego górnego rogu requestera względem wskaźnika myszy (jeśli ustawiony jest bit **POINTREL**);

ReqGadget - wskaźnik do pierwszego gadżetu requestera;

ReqBorder - wskaźnik do struktury **Border** użytej do narysowania requestera;

ReqText - wskaźnik do struktury **IntuiText** opisującej requester;

Flags - miejsce, gdzie możemy ustawić sobie dwa bity:

POINTREL - gdy chcemy, aby requester otworzył się tam, gdzie wskazuje mysz, **PREDRAWN** - gdy chcemy, aby requester miał swoją własną strukturę **BitMap** na której coś jest narysowane i nie zyczymy sobie, aby intuition rysował coś sam; jest to również miejsce, gdzie intuition może ustawić swoje bity: **REACTIVE** jeśli requester jest aktywny, **REQOFFWINDOW** jeśli requester jest aktywny i wyszedł za okno, **SYSREQUEST** jeśli jest to requester systemowy; **BackFill** - w to pole wstawiamy numer koloru, którym ma być wypełniony obszar requestera przed jakimkolwiek rysowaniem (np. gadżetów); **ReqLayer**, **ReqPad1** - nieinteresujące; **ImageBMap** - jeśli ustawiony jest bit **PREDRAWN** to ma być wskaźnik do naszej zainicjalizowanej struktury **BitMap**, w przeciwnym razie zero; **RWindow**, **ReqPad2** - również niezbyt interesujące.

Otwarcie requestera jest bardzo proste - wystarczy wywołać funkcję **Request(ReqGadget, Window)** z odpowiednimi adresami jako parametrami. Funkcja zwraca **TRUE** jeśli requester został otwarty lub **FALSE** jeśli coś przeszkodziło systemowi w jego otwarciu.

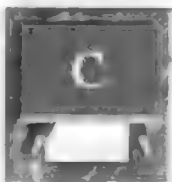
Taki requester zamykany jest samoczynnie gdy wybrany zostanie gadżet z ustawionym bitem **ENDGADGET**. Możliwe jest też "ręczne" zamknięcie requestera przez wywołanie funkcji **EndRequest(ReqGadget, Window)**.

Z requesterem typu double-menu sprawa jest niewiele trudniejsza. Funkcja **SetIDMRequest(ReqGadget, Window)** wiąże requester z oknem. Zwraca ona wartość **TRUE** jak **Request**. Od tej chwili dwukrotne naciśnięcie na prawy klawisz powoduje samoczynne uaktywnienie requestera. "Odczepienie" requestera od okna możliwe jest przez wywołanie funkcji **ClearIDMRequest(Window)**. W jej wyniku otrzymamy **TRUE** jeśli wszystko jest w porządku lub **FALSE** jeśli requester z jakichś przyczyn nie mógł zostać odłączony (np. jest aktywny).

Taki requester może wysłać dodatkowe informacje do **UserPort** okna. Są to: **REQUEST** - gdy otwierany jest requester; **REQCLEAR** - gdy zamykany jest requester; **REQVERIFY** - gdy system próbuje otworzyć requester. Po wysłaniu takiej informacji system czeka na potwierdzenie przez **ReplyMsg** i dopiero otwiera requester.

Tyle informacji

Program przykładowy w tym odcinku nie będzie samodzielnym programem, lecz rozszerzeniem naszego genialnego programu graficz-

nego z odcinka poprzedniego. Od razu chcę wyjaśnić pewną rzecz:

Nie będę się rozwódził nad tym, co to jest ViewPort i jak jest generowany kolor w Amidze - przynajmniej nie teraz. Wszystko co się tyczy struktury ViewPort oraz funkcji LoadRGB4, SetRGB4 i GetRGB4 proszę na razie przyjąć na wiary. Mam nadzieję, że czytelnicy wiedzą co to fopen czy fread... Program ma dwa rozszerzenia. Pierwsze z nich to możliwość dowolnego ustalania palety (element Paleta w menu Kolor), drugie - to zapis na dysk i odczyt z dysku narysowanego przez nas dzieła. Chcę tu zwrócić uwagę na pewien drobiazg. Najbardziej naturalnym sposobem wykonania przez program jakiejś czynności jest po prostu wywołanie podprogramu obsługi i powrót do programu głównego. To też np. zapis czegoś tam na dysk powinien być odpowiedzią na nasze polecenie - w tym przypadku na wiadomość MENUICK. Program mógłby otworzyć requester, następnie poczekać na jego zamknięcie i w zależności od tego którego gadgetu użyliśmy, dokonać zapisu lub wrócić do pętli głównej. Nasz program robi to inaczej: otwiera requ-

ster i wraca od razu do pętli. Dlaczego? Otóż po prostu nie lubię czynności niepotrzebnych. Jeśli potawę roboty może za mnie zrobić intuition - proszę bardzo. Wiadomo, że requester blokuje wszystkie inne wiadomości z okna, na którym jest otwarty. W związku z tym jedyną wiadomością którą mogę odebrać jest GADGETUP pochodząca od jednego z trzech gadgetów requestera DyskRequest. Wystarczy więc, że sprawdzać będę tylko jedną - czyli wiadomość od gadgetu DyskGadget. Nie interesuje mnie np. wiadomość od gadgetu NDyskGadget, jako że jedyną czynnością którą program powinien wykonać jest zamknięcie requestera, a to się dzieje automatycznie. I sprawa następna. Wiem z doświadczenia, że większość programistów-amatorów ma przez pewien czas problemy ze zmiennymi wskaźnikowymi w C reprezentującymi wskazania na tablice lub funkcje. Zapis: int (*dysk)(); oznacza deklarację zmiennej typu "wskaźnik do funkcji zwracającej wartość typu int". Po co wprowadzam taką zmienną? Trochę dla wygody - po prostu mogę sobie w pewnym momencie wywołać jakąś funkcję, a jaką - ustalić sobie wcześniej. Chciałem tu przy okazji zwrócić uwa-

gę na fakt, że kompilator automatycznie zamienia sobie wyrażenie "nazwa funkcji" na "wskaźnik do funkcji" wszędzie tam, gdzie tylko można. W związku z tym wyrażenie fun(par) będzie wykonywane w sposób następujący: na stos odłożona zostanie obliczona wartość par, następnie wywołany zostanie podprogram znajdujący się pod adresem fun. Jest to oczywiście - zwracam jednak uwagę na sformułowanie: pod adresem fun, a nie o nazwie fun! Dlatego wyrażenie będzie prawidłowe zarówno wtedy, gdy fun będzie nazwą funkcji jak i wtedy, gdy będzie nazwą zmiennej. Mam nadzieję, że reszta jest zrozumiała. A tak prywatnie - czy nie macie już dość siedzenia w systemie? Jakiś. Dlatego obiecuję, że w następnym odcinku zajmiemy się językiem, a nie ROMem. Do spotkania za miesiąc... Bohdan R. Rau PS. Proponuję przypomnienie sobie funkcji standardowych - np. printf - bo o nich właśnie będzie mowa. I zadanie domowe: proszę odpowiedzieć, co zostanie wydrukowane po wykonaniu instrukcji: printf("%d %o %o %x\n", 0xa0, 0xa0, 0xa0, 0xa0); a następnie sprawdzić wynik na komputerze.

```
/* tak wyglądają linie include: */
#include <intuition.h>
#include <exec/memory.h>
#include <stdio.h>
#include <functions.h>
.....
zmiana deklaracji kolitem
.....
struct IntuiText UstawKolItem = {
    0, 1, JAM2, 0, 1, &TAttr, (STRPTR)"Ustaw
    kolor", 0, struct MenuItem UstawKolItem = {
    0, 0, 40, 2, (LONGCHECKWIDTH)10, 10,
    ITEMENABLED | HIGHCOMP | ITEMTEXT,
    0, (APTR)&UstawKolText, 0, 0, 0, MENUINULL};
struct MenuItem KolItem = {
    0, 0, 30, 100, 10,
    ITEMTEXT | ITEMENABLED | HIGHCOMP | CHECK17,
    11214, (APTR)&Kol13Pie, 0, 0, 0, MENUINULL};
.....
zmiana deklaracji konczitem
.....
struct IntuiText ZapiszText = {
    0, 1, JAM2, 0, 1, &TAttr, (STRPTR)"Zapisz", 0};
struct IntuiText CzytajText = {
    0, 1, JAM2, 0, 1, &TAttr, (STRPTR)"Czytaj", 0};
struct MenuItem ZapiszItem = {
    0, 0, 30, 100, 10,
    ITEMTEXT | ITEMENABLED | HIGHCOMP,
    0, (APTR)&ZapiszText, 0, 0, 0, MENUINULL}; struct
MenuItem CzytajItem = {
    0, 0, 30, 100, 10,
    ITEMTEXT | ITEMENABLED | HIGHCOMP,
    0, (APTR)&CzytajText, 0, 0, 0, MENUINULL}; struct
MenuItem KonczItem = {
    0, 0, 30, 100, 10,
    ITEMTEXT | ITEMENABLED | HIGHCOMP | CMMSEED,
    0, (APTR)&KonczText, 0, 0, 0, MENUINULL};
.....
zmiana deklaracji pwindow
.....
struct NewWindow pwindow = {
    0, 0, 320, 256, 2, 1,
    MOUSEBUTTONS | MOUSEKNOB | MENUVERIFYP | MENUPICK | VANIL
    AKRY | GADGETUP,
    ACTIVATED | GIMMEZEROZERO | REPORTMOUSE, 0, 0,
    (STRPTR)"Graphic Hat",
    0, 0, 0, 0, 0, 0, CUSTOMSCREEN};
.....
ta linia musi być wpisana
w funkcji main()
np. przed linią:
if (Class == MENUICK) {
```

```
.....
if (Class == GADGETUP) DoGadget(); continue;
.....
nowa wersja funkcji Projekt
Projekt() {
    switch (ITEMID(ColItem)) {
        case 0: Zapamietaj(); SetRast(Window RPort, 0); return;
        case 1: Odczyszczenie(); return;
        case 2: if (NaPewno()) wisan(0); return;
        case 3: Czytaj(); return;
        case 4: Zapisz(); return;
    }
}
.....
dodane funkcje:
NaPewno, UstawKolor, DoGadget, Czytaj i
Zapisz
.....
struct IntuiText RegTakText = {
    0, 1, JAM2, 6, 3, &TAttr, (STRPTR)"Tak", 0};
struct IntuiText RegNieText = {
    0, 1, JAM2, 6, 3, &TAttr, (STRPTR)"Nie", 0};
struct IntuiText NaPewnoText = {
    0, 1, JAM2, 20, 12, &TAttr, (STRPTR)"Na
    pewno?", 0};
NaPewno() {
    return AutoRequest(Window,
        &NaPewnoText,
        &RegTakText, &RegNieText,
        0, 0, 160, 60);
}
#define PROF_ID 100 #define TAK_ID 101 #define
MIE_ID 102 #define DYSK_ID 103 #define INNY_ID
99
BYTE UndoBuffer[128]; BYTE Nazwa[128];
struct IntuiText
NDyskText = {0, 3, JAM2, 15, 2, &TAttr, (STRPTR)"Zła", 0};
struct IntuiText
DyskText = {0, 3, JAM2, 3, 2, &TAttr, 0, 0};
SHORT GadgetXY[] = {0, 0, 53, 0, 53, 11, 0, 11, 0, 0};
struct Border
GadgetBorder = {0, 0, 1, 0, JAM2, 5, GadgetXY, 0}; SHORT
StrXY[] = {2, 2, 161, 2, 161, 9, 2, 9, 2, 2};
struct Border
StrBorder = {0, 0, 1, 0, JAM2, 5, StrXY, 0}; SHORT
DyskXY[] = {0, 0, 179, 0, 179, 59, 0, 59, 0, 0};
struct Border
DyskBorder = {0, 0, 1, 0, JAM2, 5, DyskXY, 0}; struct
StringInfo StrInfo = {
    Nazwa, JadrBuffer, 0, 128, 0};
struct Gadget NazwaGadget = {
    0, 10, 10, 160, 8,
    CAPTIONCOMP, RELVERIFYP, STRGADGET | REQGADGET,
    (APTR)&StrBorder, 0, 0, 0, (APTR)&StrInfo, INNY_ID, 0};
struct Gadget DyskGadget = {
    &NazwaGadget, 10, 22, 54, 12,
```

```

0,10,10,10,80,
GADGHCMP|GADGIMAGE,RELVERIFY,PROPGADGET|REQGADGET,
(APTR)&RedImage,0,&RedText,0,{APTR}&RedInfo,PROP_ID,0); struct Gadget GreenGadget={
    &RedGadget,30,10,10,80,
GADGHCMP|GADGIMAGE,RELVERIFY,PROPGADGET|REQGADGET,
(APTR)&GreenImage,0,&GreenText,0,{APTR}&GreenInfo,PROP_ID,0); struct Gadget BlueGadget={
    &GreenGadget,50,10,10,80,
GADGHCMP|GADGIMAGE,RELVERIFY,PROPGADGET|REQGADGET,
(APTR)&BlueImage,0,&BlueText,0,{APTR}&BlueInfo,PROP_ID,0); struct Gadget OkKolorGadget={
    &BlueGadget,70,10,54,12,
GADGHCMP,RELVERIFY|ENDGADGET,BOOLGADGET|REQGADGET,
(APTR)&GadgetBorder,0,&OkKolorText,0,0,TAK_ID,0); struct Gadget NoKolorGadget={
    &OkKolorGadget,70,90,54,12,
GADGHCMP,RELVERIFY|ENDGADGET,BOOLGADGET|REQGADGET,
(APTR)&GadgetBorder,0,&NoKolorText,0,0,NIE_ID,0);
SHORT KolorXY[]={0,0,133,0,133,105,0,105,0,0};
struct Border
KolorBorder={0,0,3,0,JAM2,5,KolorXY,0};
struct Requestor KolorRequest={
0,20,20,134,106,0,0,&NoKolorGadget,&KolorBorder,0,0,3);
int OldR,OldG,OldB;
UstawKolor(pen) int pen; {
    int kolor; struct Gadget *G; struct
    IntuiMessage *IM;
    kolor=GetRGB4(Screen ViewPort.ColorMap,pen);
    OldR=(kolor>>8)&15;
    OldG=(kolor>>4)&15;
    OldB=(kolor&15);
    RedInfo.VertPot=0xffff-OldR*0x1111;
    GreenInfo.VertPot=0xffff-OldG*0x1111;
    BlueInfo.VertPot=0xffff-OldB*0x1111;
    Requestor(KolorRequest,window);
}
Gadget() {
    if (Code==DYSK_ID) {
        dysk();
        return;
    }
    if (Code==NIE_ID) {
        SetRGB4(
            &Screen ViewPort,
            Window RPort FgPen,
            OldR,OldG,OldB);
        return;
    }
    if (Code==PROP_ID) {
        SetRGB4(
            &Screen ViewPort,
            Window RPort FgPen,
            15-RedInfo.VertPot/0x1111,
            15-GreenInfo.VertPot/0x1111,
            15-BlueInfo.VertPot/0x1111);
        return;
    }
}
.....
nowa wersja funkcji: Kolor
Kolor() {
    if (ITEMNUM[Code]==4) return
    UstawKolor(Window RPort FgPen);
    if (wybrany(Kol0Item))
        SetAPen(Window RPort,0); else
        if (wybrany(Kol1Item))
            SetAPen(Window RPort,1); else
            if (wybrany(Kol2Item))
                SetAPen(Window RPort,2); else
                if (wybrany(Kol3Item))
                    SetAPen(Window RPort,3);
}
.....
znajdz funkcji: GetMessage:
.....
/* struct Gadget *IN-Adress: /* dodana linia
*/
/* class-IN class:
Code-IN Code:
if (class==VANILLAKEY && Code=='h') return;
if (class==GADGETIE) {
    Code=GadgetID; /* dodany
    return; /* fragment
}
.....

```


W rubryce tej będziemy omawiać gry podobne do R-TYPE. Dlaczego właśnie RTYPERY? Otóż jedną z pierwszych i chyba najbardziej popularną z gier typu "leć i zabij" był właśnie R-TYPE. Gra ta odnosiła niesamowite sukcesy na komputerach 8-bitowych, takich jak popularne u nas dawniej ZX-Spectrum czy Commodore 64. Idea gry jest bardzo prosta - wystarczy lecieć do przodu i strzelać gdzie popadnie. Oczywiście nie należy dać się zabić...

R-TYPE istnieje oczywiście również w wersji na Amigę. Gra ta jest podobna do wersji na inne komputery, jednak na lepsze zmienił dźwięk i grafikę (wiadomo AMIGA!). Wydanie tej gry właśnie na Amidze zbliżyło ją do jakości gier salonowych popularnie określanych COIN-UP. Gra, pomimo że ma już 5 lat trzyma się całkiem nieźle. Pamiętajmy, że w "komputerologii" taki okres to przecież całe wieki!

COIN UP - wrzucić monetę.

W R-TYPE jest i historia. W grze chodzi o zwycięstwo nad okrutnym imperium *Bydo* i przywrócenie pokoju w całej galaktyce. Jak z tego wynika gra dzieje się w przestrzeni kosmicznej i na powierzchni różnych planet. W R-TYPE jak i w jego następcach do przejścia mamy kilka planów, a każda następna jest trudniejsza od poprzedniej. Twój pojazd dysponuje oczywiście bronią. Aby gra szybko nie stała się monotonna autorzy wymyślili kilka jej rodzajów. Broń ta, oczywiście coraz lepsza, musi być najpierw zdobyta. Dla jej skompletowania musisz zbić coś w rodzaju pileczki na dwóch nóżkach. Zostawia ona niby-diamant, który gdy go złapiesz, staje się Twoją nową bronią. Diamanty różnią się kolorem - od niego zależy też rodzaj broni (w tym miejscu szczerze kondolencje dla wszystkich posiadaczy monitorów monochromatycznych). Innym rodzajem broni jest promień energii (tzw. beam). Ładujemy go trzymając wciśnięty przycisk FIRE. Wystrzelenie następuje wraz z jego puszczeniem. Najciekawszym chyba ułatwieniem gry jest tzw. pomocnik. Jest to jak gdyby oddzielna jednostka Twojego statku. Możesz ją przyłączać i odłączać, a ona wykona za Ciebie całą "mokrą robotę". Pomocniki znajdujemy w trakcie gry.

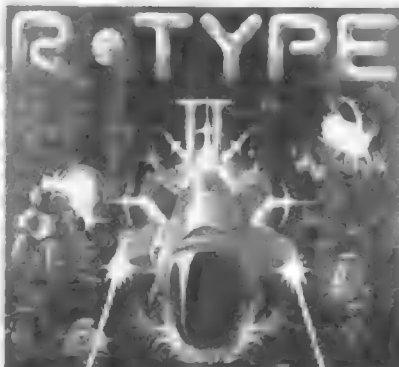
U dołu planszy mamy wykaz naszych punktów, ilości żyć i stan naładowania "promiennika". Dla najlepszych wyświetlany jest Hi-Score, czyli najwyższy dotychczasowy wynik. Od Ciebie tylko zależy, czy go zmienisz.

Po wykonaniu maszy pomniejszych stwórców, na końcu każdej planszy (odejścia gry) znajduje się "szefunio". Jest to dosyć nieprzyjemny stwór (stwory), którego

RTYPERY cz. 1

- * R-TYPE prekursorem gier "bij-zabij"?
- * Za każdego okrutnika dostajesz punkty!
- * Nie zabijasz sam - masz pomocnik(a)

ART

Wszystkie RTYPERY mają to do siebie, że gdy się je już przejdzie, nie budzą takich emocji i szukamy czegoś nowego do "rozwalenia".

KTO SZUKA TEN ZNAJDUJE...

W R-TYPE II znajdujemy nową scenę i nowe atakujące nas stwory. Mamy również zmodyfikowaną broń i podwójny laser-beam. Urządzenie to charakteryzuje się większą siłą niszczenia. Oprócz normalnego promienia wylatuje z niego rozpryskująca się energia, która niszczy wszystko na swej drodze. Liczba planów uległa zmniejszeniu z 8 do 6 - zwiększeniu jednak nie uległ stopień trudności. Trzeba tu bardziej uważać, by przeżyć i dojść do ostatniej planszy.

Fabula gry jest podobna - imperium *Bydo* odradza się i zakłóca spokój wszechświata. Ty znowu stajesz w jego obronie. Oczywiście technika w międzyczasie poszła do przodu, tak więc dostajesz nowy model R-TYPE. Twój wróg nie zostaje w tyle. Tym razem musisz się z nim rozprawić definitywnie (tzn. do części III ???).

O trenerach słów kilka.

Większość gier na polskim rynku dociera do nas po uprzednim skrakowaniu. Mili chłopcy wyposażają je przy okazji w tzw. trainery. Są to moduły dające nam nieśmiertelność, nieskończoną energię, czy też superbroń. Czasami przejście gry wymaga jedynie wygodnej pozycji w fotelu i stałego naciskania klawisza FIRE. Naszym zdaniem jest to "lekka" przesada. Spróbujcie zagrać raz w wersję oryginalną, a przekonacie się, że wcale nie jesteście tacy genialni jak Wam się wydawało (a może jednak?).

pokonanie zapewni nam przejście do następnego etapu gry. "Szefunio" oczywiście dysponuje specjalnymi rodzajami broni i z jego ręki najłatwiej jest zginąć (radzimy uważać!). A propos trupów - każdy element planszy jest dla nas śmiertelny. Trzeba uważać zarówno na ściany, wystające stalagmity i stalaktyty. Najgroźniejsze są oczywiście wszelkie ruchome "paskudztwa". W grze mamy do czynienia z zestawem kosmicznych pojazdów, wszelakiego autoramentu kulek, robactwa i z innymi przejawami (chorej?) wyobraźni autorów. Wszystko to strzela w nas, rusza się w zaskakującym tempie i czeka tylko na nasz błąd. No, ale my się nie damy!

Na zakończenie gry (tzn. gdy uda Ci się przejść wszystkie plany) czeka Ciebie "milla" (?) niespodzianka. Nie będą zadowoleni z niej Ci, którzy po spędzonych przed komputerem pracowitych godzinach liczyli na coś adekwatnego do ich żmudnej pracy.

Jeśli chodzi o prekursora to by było na tyle. Aha - dla uzyskania nieśmiertelności musisz wpisać na listę wyników: SUMITA. (nie zapomnij o kropce).

R-TYPE II, czyli dlaczego ludzie w to grają??

Po dwóch latach od ukazania się programu R-TYPE powstała jego kolejna wersja, praktycznie niewiele różniąca się od poprzedniej. Jednak i ona odniosła sukces rynkowy. Również dla niej stworzono wersję na automaty - i tym razem niezbyt daleko odbiegającą od tego co możemy obserwować na Amidze. Nasiwa się tu pytanie - po co grać w R-TYPE II, gdy się skończyła część I. Otóż właśnie dlatego.

skrakowanie - jest słowem nie mającym nic wspólnego z Krakowem, a pochodzi od crackingu, czyli włamywania się do programu. Oznacza to: złamanie programu.

R-TYPE 1987
ELECTRONIC DREAMS
PRODUCED RAINBOW ARTS
R-TYPE II 1989
CONVERSION BY ARC DEVELOPMENTS
PRODUCED BY ACTIVISION

Kolejny strzał w 10 dla Ciebie

CHIP'S CHALLENGE

Kody do leveli:

1 - BDHP	2 - JXMJ
3 - ECBQ	4 - YMCJ
5 - TQKB	6 - WNLP
6 - FXQD	7 - NHAG
8 - KCRE	9 - YUWS
10 - CNPE	11 - NVHI
12 - OCKS	13 - BTDY
14 - COZQ	15 - SKKK
16 - AJMG	17 - HNUL
18 - MRHR	19 - KGFP
20 - UGRW	21 - WZIN
22 - HUVE	23 - UNIZ
24 - PQGV	25 - VVYJ
26 - IGGZ	27 - UJDD
28 - QGOL	29 - BQZP
30 - RWMS	31 - PEFS
32 - BQSN	33 - NQFY
34 - VDTM	35 - NXIS
36 - VQNK	37 - BIFA
38 - ICXY	39 - YWFH
40 - GKWD	41 - LMFU
42 - UJDP	43 - TXHL
44 - OVFP	45 - HDQI
46 - LXPP	47 - JYSF
48 - PPXI	49 - QRDH
50 - IGGJ	51 - PPHT
52 - CGNX	53 - ZMGC
54 - SJES	55 - UBXU
56 - YBLT	57 - BLDM
58 - ZYVI	59 - RMOW
60 - TIGW	70 - GOHX
71 - UPQ	72 - UPUN
73 - ZIKZ	74 - GGJA
75 - RTDI	76 - NLLY
77 - GCCG	78 - LAJM
79 - EKFT	80 - QCCR
81 - MKNH	82 - MUDV

ATHLETICS

Podłóż mysz do portu nr 2 i zamiast machać nią jak głupek, poruszaj trochę myszą.

ROBO COD

Podczas gry weśnij klawisz CTRL - punkt błysnie, weśnij RETURN. Gdy teraz weśniesz F9 lub F10 stanie się...

Triki maj'92

your cheater - SANDY

DRIVING FORCE

Gdy pojawi się główne menu, kliknij lewym przyciskiem myszy na dwie litery "i" w napisie driving. Twój samochód nie będzie zjeżdżał już z drogi, nadal jednak nie jest odporny na uderzenia innych.

FLIGHT SIMULATOR 2

W "mode" edytora zmień przyspieszenie (acceleration) samolotu na 65535. Silnik znacznie zwiększa obroty do 4000 nie zużywając nawet kropli paliwa.

ATOMINO

Kody do leveli:

10 - IDYLL
20 - TAURUS
30 - NEPTUNE

LOTUS TURBO ESPRIT CHALLENGE 2

Wpisanie jako password hasła DEESIDE daje za każdym razem przejście do następnego rajdu bez względu na uciekający czas. (Dodatek do triku z nr 0/91).

PACLAND

Wpisz AVALON na ekranie tytułowym - nieskończone życie.

RAMBO 3

Ugraj tyle punktów, byś mógł wpisać się do tabeli naj-wyników i wpisz jako swoje imię słowo RENEGADE. Odląd klawiszami 1, 2 i 3 możesz przeskakiwać pomiędzy levelami.

MEGA LO MANIA

Kody do leveli:

2 - BNYABDUNBHV
3 - COVCPMVEBL
4 - WKCCHIEUKNL
5 - GATAVRXRONT
6 - WWKDXGPXDBC
7 - KUVCTOPLGHV
8 - PEHAJBPKZAQ
9 - GYJDJHPNFHN

Mother Battle - TLBVSNNIGD OOOOPS UP
Kod do ostatniego, setnego levela to 4799.

TURBO OUTRUN EUROPE

Na pierwszym levelu zpausz grę i weśnij ";" (średnik, jeżeli posiadasz wersję niemiecką, to weśnij "o" z dwoma kropkami).

XENON 2 MEGABLAST

Weśnij pauzę i wpisz RUSSIAN AIR.

X-OUT

W sklepie wybierz statek o kształcie białej pluskwy. Następnie wybierz pojedynczy pomarańczowy laser i przystaw go do twarzy właściciela sklepu. Teraz trzymaj lewy przycisk myszy, aż otrzymasz 500000 kredytów.

CHEDDAR

- nieskończone życie

MONTY PYTHON

- nieprzyjaciele wycofują się

STEVE AUSTIN

- klawisz S spowalnia tempo gry

PLATOON

Wpisz HAMBURGER HILL używając znaku minus z klawiatury numerycznej. Teraz F1 - F4 przenosi do leveli.

RAILROAD TYCOON

Sposób na budowanie torów: weśnij SHIFT i strzałkę kierunkową klawiatury numerycznej.

RODLAND

Zpausz grę i weśnij pięć razy klawisz HELP.

RETURN OF THE JEDI

Na tabeli naj-wyników wpisz DARTH VADER. Klawiszem F2 przeskakujesz level.

ROADBLASTERS

Na linii startowej wpisz LAVILLA STRAN GIATO i wtedy klawisz:

X - obróć samochód,
S - następny level,
P - uzupełnienie paliwa

SIMCITY

Weśnij SHIFT i napisz FUND - dostaniesz 10000 \$, leż wywołasz trzęsienie ziemi, więc niby zawsze na samym początku gry. Możesz także ustawić podatki mieszkańców na 0%. Dopiero tuż przed wpłatami, ustaw podatki na powyżej 20%. Gdy zapłacą, zmniejsz znowu do 0%. W ten sposób mieszkańcy myślą, że wcale nie ma bula.

TOKI

- Jest to typowy przykład ściągnięcia pomysłu na grę z maszyn, którymi wypełnione są salony gier. Sterujemy bardzo miesznym, przypominającym małpę stworzeniem, który skacze i strzela. Pomagamy mu przedrzeć się przez sześć bajecznie kolorowych obszarów. Po drodze możemy zbierać różne przedmioty dodające siły i wzmacniające potęgę strzałów. Grafika jest naprawdę wspaniała, choć miejscami nieco monotonna. Wszelkie napotymane postacie są bardzo wyraźne i poruszają się nadzwyczaj płynnie. Niezła muzyka i efekty dźwiękowe towarzyszące naszemu bohaterowi podnoszą atrakcyjność zabawy. Do gry dołączona jest oczywiście legenda mówiąca o tym, że nasz dziwny stworek kiedyś był przystojnym młodzieńcem zamienionym w dziwoląga przez złego czarownika. Ten nie dość, że oszpecił naszego bohatera, to jeszcze porwał mu piękną narzeczoną. Gra ze względu na niezwykle kolorową grafikę oraz mały stopień skomplikowania wspaniale nadaje się dla małych dzieci. Program zajmuje jedną dyskietkę i nie wymaga rozszerzenia pamięci.

Ocena	DOBRA				
Grafika	*	*	*	*	*
Dźwięk	*	*	*	*	*
Motywacja	*	*			
Pomysł	*	*	*	*	*
OGÓLNE	*	*	*	*	*

PITFIGHTER DOMARK

"Dobry wieczór Panie i Panowie. Dziś pierwszy raz w nowym sezonie chciałbym powitać Państwa na naszej cotygodniowej walce. W czerwonym narożniku niepo-

konany, ważący 267 funtów ulubieniec publiczności Chainaman Eddie. W niebieskim narożniku czeka na swój pierwszy pojedynek nowy pretendent do tytułu mistrza...," czyli właśnie Ty Drogi Graczu. Zapomnij o wszelkich zasadach fair-play, ponieważ w tym pojedynku nie ma żadnych reguł. Wszystkie chwytaki są dozwolone." W tę specyficzną atmosferę "niece" brutalnej rywalizacji przenosi nas program firmy DOMARK pt. PIT FIGHTER. Na początku do wyboru mamy trzy postacie, z których wybieramy naszego bohatera. Każda z nich ma swoje mocne i słabe punkty. Ty jest mistrzem kick boxingu, Kato jest szybki jak błyskawica, a Buzz jest niezastąpiony, gdy do głosu dochodzi brutalna siła. Walczymy nie tylko przy pomocy nóg i rąk. Staramy się zniszczyć przeciwnika wszystkim, co wpadnie nam w łapy (na wyższych poziomach możemy również pędzić na przeciwnika na motocyklu). Gra nie wyróżnia się specjalnie grafiką czy też dźwiękiem. Jednak dla wielbicieli wszelkiego rodzaju krwawych sportów będzie ona ciekawym urozmaicheniem czasu. Program zajmuje dwie dyskietki i wymaga rozszerzenia pamięci do 1MB.

Ocena	DOBRA				
Grafika	*	*	*	*	*
Dźwięk	*	*	*	*	*
Motywacja	*	*	*	*	*
Pomysł	*	*	*	*	*
OGÓLNE	*	*	*	*	*

STORMMASTERS- SILMARILS-

jest połączeniem gry strategicznej z przygodową. Znajdujemy się w tajemniczej krainie Eolia, gdzie starożytne mity, magia i wiatr decydują o losach ziemi i jej mieszkańców. Nastąpi tam ciężkie czasy bezwzględnej walki o władzę, ponieważ ostatni legalny władca zmarł nie wyznaczwszy następcy. Eolia pogrąży się w chaosie.

Niegdyś piękny i bogaty kraj znajduje się na krawędzi upadku. Przyczyną tego stanu są knowania diabelskiego Shakaaniasa, który planuje przejąć władzę. Twoim zadaniem Drogi Graczu jest niedopuszczenie do tego. Kierujesz wiernymi sobie siłami za pomocą postaci Wielkiego Konsula oraz dziewięciu ministrów odpowiedzialnych za poszczególne elementy Twoich sił. Bardzo ważny jest fakt, iż w Eoli najważniejszą rzeczą jest pogoda, a zwłaszcza wiatr, który jest siłą napędową prawie wszystkich pojazdów. Poszczególni ministrowie to: Master Millar, który odpowiada za produkcję żywności i różnych materiałów, które mistrz Leonardo, odpowiadający za naukę, może przetworzyć na statki powietrzne; dwaj kolejni ministrowie to Ecclesiast, który kontroluje religie i Joker, odpowiedzialny za rozrywkę i odpoczynek; High Constable jest tym, który decyduje o handlu, rozdziale wszelkich dóbr oraz przydziale pracy; ostatni dwaj to Inquisitor - szef tajnej policji oraz Commander - naczelny dowódca wojskowy. Pierwszy etap gry to gromadzenie sił mających przeciwstawić się potędze Shakaaniasa, drugi to walka. Kiedy nasza flota powietrzna dotrze do terenów zajmowanych przez rywali możemy bombardować, pustoszyć miasta oraz toczyć indywidualne walki powietrzne z wrogimi statkami. Dowódca zwycięskiej armii zostanie koronowany i stanie się nowym legalnym panem Eoli. Gra ta otrzymała wspaniałą oprawę graficzną i muzyczną tworzącą specyficzną atmosferę zmagania. Stosunkowo łatwo można zwyciężyć na poszczególnych poziomach trudności, co zmartwi nieco prawdziwych koneserów, ale jednocześnie ucieszy graczy bardziej spragnionych zwycięstwa. Program zajmuje tylko jedną dyskietkę, ale wymaga 1MB pamięci.

Ocena	Super hiper				
Grafika	*	*	*	*	*
Dźwięk	*	*	*	*	*
Motywacja	*	*	*	*	*
Pomysł	*	*	*	*	*
OGÓLNE	*	*	*	*	*

PINBALL DREAMS - 21ST CENTURY

- Prawdziwi fanatycy potrafią spędzić cały dzień w salonach gier grając w bilard elektryczny popularnie zwany "flipperem". Z wypickami na twarzy wpadają się w metalową kuleczkę, która odbija się od różnych przeszkód i gwałtownie zmienia swój tor. Liczne i jednocześnie bardzo popularne są komputerowe wersje tej gry. Jedną z nich jest właśnie PINBALL DREAMS. Kolejny raz widzimy, w jak wspaniały sposób można "sprzedać" stary sprawdzony pomysł w nowej atrakcyjnej oprawie. Cudowna wielobarwna, różnorodna grafika oraz atrakcyjne, doskonale dopasowane do gry, efekty dźwiękowe powodują, że trudno się od niej oderwać. Do wyboru mamy cztery całkowicie różne pod względem grafiki plansze. Nowością jest to, że na ekranie widzimy tylko ten fragment, po którym porusza się kulka, a nie jak było dotychczas cały obszar dostępny dla bili. W grze może uczestniczyć ośmiu graczy, a uzyskane przez nich wyniki są na końcu porównywane. Gra zajmuje dwie dyskietki i nie wymaga rozszerzenia pamięci.

Ocena	DOBRA									
Grafika	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Dźwięk	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Motywacja	*	*								
Pomysł	*	*	*	*	*					
OGÓLNE	*	*	*	*	*					

AMNIO'S PSYGNOSIS

- "Strzelać, strzelać, strzelać ..." - jest to motto tej niezbyt ambitnej gry, która jest niczym innym jak tylko kolejną grą, z ciągle popularnego nie tylko wśród najmłodszych gatunku zwanego

SHOOT'EM UP. Jak zwykle dołączono legendę, która jest tak beznadziejna, że jej cytowanie mija się z celem. Wspomnę tylko, iż naszym przeciwnikiem jest organiczny stwór próbujący pożreć całą galaktykę, a naszym zadaniem jest powstrzymanie go. Czynimy to poruszając się po dziesięciu planetach, z których każda składa się z liści, squamy lub naskórka. Niszcząc poszczególne organy przeciwnika ratujemy jednocześnie zaginione humanoidy. W wypełnianiu misji natrafiamy na całą masę różnych przeszkód w postaci: pożeraczy (strzegących humanoidów), os, robaków oraz atakujących rojami bioistot. Niszcząc poszczególne organy danej planety przyczyniamy się do osłabienia jej zdolności obronnych: zniszczenie mózgu powoduje zmniejszenie inteligencji bioistot, zniszczenie serca ogranicza ich produkcję, a zniszczenie arterii zwalnia szybkość ich ruchu. Po zniszczeniu odpowiedniej ilości organów i uwolnieniu humanoidów stajemy do walki z ostatnim "mieszkańcem" danej planety - strażnikiem. Jak we wszystkich tego typu grach mamy do dyspozycji różne rodzaje broni. Program posiada dobrą, lecz nie rewelacyjną grafikę, która jest nieco monotonna i chwilami nieczytelna. Również muzyka mogłaby być nieco lepsza. Gra zajmuje dwa dyski i nie wymaga rozszerzenia pamięci.

Ocena	DOŚTATECZNA									
Grafika	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Dźwięk	*	*	*	*	*					
Motywacja	*	*								
Pomysł	*	*								
OGÓLNE	*	*	*							

FIRST SAMURAI

- Pewnego dnia w starożytnej Japonii sprawdziły się słowa starej przepowiedni głoszącej o zejściu z gór złego czarownika, który zamierza przejąć władzę w tym kraju. Pojawił się on w maleńkiej wiosce, którą zniszczył, a wszystkich mieszkańców za-

bił. Przy życiu pozostawił tylko młodego samuraja, który miał przekazać wszystkim wieść o powrocie "prawdziwego Pana i Władcy tych ziem". Przez wiele lat mieszkańcy kraju kwitnącej wiśni walczyli z czarownikiem, jednak dopiero przybycie potężnego maga z dalekiej krainy rozstrzygnęło walkę na korzyść ludzi. Czarnoksiężnik musiał uciec i skryć się w miejscu gdzie nie dosięgnie go zemsta tych, których próbował zniewolić. Na swoją kryjówkę wybrał miejsce niesamowite - przyszłość. Był pewien, że tam nie znajdzie go nikt. Nie przewidział jednak, że ten, którego upokorzył - młody samuraj postanowił odnaleźć go i krwią zmyć swoje upokorzenie. Poprosił maga, aby ten wysłał go w przyszłość, gdzie będzie mógł zrealizować swoje zamiary. Tak właśnie zaczęły się przygody samuraja w kraju XXIV wieku, opanowanego przez złego czarownika i jego poddanych. Nasz bohater musi pokonać cztery odcinki terenu Japonii, następnie musi metrem dostać się do miasta Króla Demonów pełnego strażników będących na usługach maga. Zwycięstwo odniesie wtedy, gdy sprowadzi go do dawnej Japonii w celu wymazania własnego upokorzenia. Na jego drodze znajduje się wiele niebezpieczeństw (krwiożerczych nietoperzy, itp.). Samuraj wyposażony jest w miecz oraz wiele ciekawych przedmiotów ułatwiających wypełnienie misji. Są to m. in. dzwoneczek, sztylety, pociski samonaprowadzające, siekiery. Gra ta, to typowy labirynt, perfekcyjnie dopracowany od strony graficznej i dźwiękowej. Naszemu bohaterowi towarzyszą wspaniałe orientalne melodie i bardzo dobre efekty dźwiękowe. Grafika jest bardzo czytelna, bogata i niezwykle urozmaicona. Niezła jest animacja wszystkich postaci, a scenariusz bardzo dobry. Gra zajmuje dwa dyski, i działa na 512 KB. Jeśli posiadamy rozszerzenie czekają nas dodatkowe atrakcje.

Ocena	SUPER SUPER									
Grafika	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Dźwięk	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Motywacja	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Pomysł	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
OGÓLNE	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Tomasz Flanc

Amiga i muzyka

Już wkrótce!!!
pierwsza pozycja
„Biblioteki Amigowca”

AMIGA

BIBLIOTEKA AMIGOWCA